

GŁOS

**KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Nr 4/2011 (2395) Rok LII 23.1.2011

ROK 2011

175
lat
PMK
we Francji

25 lat
POSŁUGI REKTORSKIEJ
Ks. Inf. Stanisława Jeża

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

fot. ks. Tomasz Sokół

25 LAT POSŁUGI REKTORSKIEJ KS. INF. STANISŁAWA JEŻA

Jubileusz Księdza Rektora

W imieniu ogromnej rzeszy naszych Rodaków we Francji, z całą pewnością mogą zwrócić się do Księdza Infuata Stanisława Jeża z gratulacjami na 25-lecie jego posługi Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

Wszyscy składamy serdeczne gratulacje wielkich dokonań w ciągu tego Ćwierćwiecza na rzecz Kościoła, Ojczyzny, Polskiej Emigracji i Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Trzynasty

rektor w historii naszej Misji jest wyjątkowo podatnym i odważnym narzędziem Bożej Opatrzności! Jego najdłuższy w historii Misji okres posługi rektorskiej już wpisał się złotymi zgłoskami jako także największy: tak z punktu widzenia rozwoju struktur Polskiej Misji Katolickiej we Francji jak i w tym, co przedstawia jakże szeroki wachlarz skutecznie podejmowanych wyzwań czasu.

Księżo Rektorze, dziękujemy! Z całego serca życzymy sił, zdrowia,

optymizmu i dalszej opieki Matki Bożej – Wszechmocy Błagającej! Pod Jej opieką wprowadził nas Ksiądz Infuata w Trzecie Tysiąclecie. Darząc Cię głębokim szacunkiem, zaufaniem i oddaniem, prosimy o przyjęcie wyrazów naszej gotowości dalszego podążania z Tobą, naszym Rektorem, w służbie Bogu, Kościołowi i Ojczyźnie. □

W imieniu PMK we Francji
Ks. dr Krystian Gawron, Wicerektor

Odczytywać znaki czasu...

Rozmowa z Ks. inf. Stanisławem Jeżem, Rektorem Polskiej Misji Katolickiej we Francji

Głos Katolicki: Dwadzieścia pięć lat temu obejmował Ksiądz Infuata rektorską posługą Polską Misję Katolicką we Francji. Czy dla młodego kapłana, dalekiego od polonijnego duszpasterstwa podjęcie tego ogromnego wyzwania było trudną decyzją?

Ks. inf. Stanisław Jeż: Owszem, do tego stopnia, że prosiłem Ks. Abp. Szczepana Wesotę, kiedy mówił mi o tej nominacji, podczas rekolekcji odbywających się w Seminarium Polskim w Paryżu, aby dał znać Księdzu Prymasowi, aby szukać raczej innego kandydata, i że wolalbym kontynuować obecną pracę. Batem się po raz czwarty zmieniać charakter dotychczasowej posługi duszpasterskiej. Najpierw była praca w Polsce, potem na misji w Kongo Brazzaville, w końcu we Francji w międzynarodowej organizacji „Pomoc Kościołowi w potrzebie”. Przez 15 lat nie miałem w ogóle kontaktu ze środowiskiem polskim i wydawało mi się, że taka zmiana wymagałaby bardzo wiele czasu, by wejść na nowo w to środowisko. A przede wszystkim byłem świadomy, że Misja borykała się z ogromnymi problemami. Mój poprzednik, Ks. prał. Zbigniew Bernacki zmarł nagle, chyba też i ze zgrzyoty, bo nie bardzo wiedział jak rozwiązać pewne problemy. Między innymi rozpoczęta była od wielu lat budowa (istniały fundamenty) Domu w Lourdes. Była ona niekorzystna z punktu widzenia położenia czy wrogiego (z procesami włącznie) sąsiedztwa. Nie wiedziałem jak rozwiązać tę trudną sprawę. Stało się jednak tak, jak się stało. W grudniu 1985 r., przed świętem Niepokalanego Poczęcia dostatem od Księdza Prymasa, potwierdzoną przez Konferencję Episkopatu Francji nominację na Rektora Polskiej Misji Katolickiej. Przyjąłem ją jako wolę Bożą i... pojechałem do Lourdes, by powierzyć Matce Bożej przyszłą pracę duszpasterską, by szukać też rozwiązania problemów z tamtejszą budową. I wtedy, wychodząc z Groty spotkałem siostrę zakonną – Franciszkanę Marię. Okazało się, że mają do sprzedania ich dom... Nazwałem to sobie „uśmiechem Matki Bożej”, która w jakiś sposób próbowała mnie chyba pocieszyć i znaleźć rozwiązanie moich kłopotów. Tyle, że poza nominacją w kieszeni, nie miałem przecież żadnych pieniędzy, żeby kupić ten obiekt. Mimo wszystko Misja nabyła ten opuszczony od lat dom. Później, 19 stycznia 1986 r. odbyła się w Paryżu instalacja Rektora, a w czerwcu zaczęliśmy w Lourdes przyjmować pierwszych pielgrzymów w naszym, polskim Domu. Tak, że sprawę ruszyły bardzo szybko. To było takie dobre wydarzenie „na dobry początek”, żeby Rektor mógł jakoś optymistycznie popatrzeć na swoją nową posługę w Polskiej Misji Katolickiej.

Przez ostatnie ćwierć wieku nad Sekwanę napłynęła z Kraju nowa fala emigracji, dziesiątki tysięcy ludzi, zasiliły francuską Polonię. Jak zmieniała się wraz z tym procesem Misja kierowana przez Ks. Infu-

ata? W samym Paryżu powstało przecież 6 nowych ośrodków duszpasterskich...

Nie bardzo byliśmy przygotowani na tę nową falę. Do samego tylko Regionu Paryskiego przybyło 40 tys. emigrantów stanu wojennego. W związku z tym zaistniała potrzeba szybkiego dostosowania do tej sytuacji i struktury Misji. Przecież jak przyszedłem tu, to w biurze Misji było trzech pracowników i dwóch kapłanów w parafii Wniebowzięcia NMP. Zobaczymy ile osób jest w PMK dzisiaj, a i tak mają ręce pełne pracy, tej duszpasterskiej, no i administracyjnej. Do pracy wśród Polonii przybyło 87 nowych kapłanów. Liczę tylko tych, którzy pozostali tutaj, bo niektórzy, nieraz bardzo dobrzy duchowni, wrócili do Polski, bo nie umieli jakoś dostosować się do potrzeb duszpasterstwa polonijnego.

Symptomatyczne niech będzie to, że pod Paryżem 25 lat temu były praktycznie tylko dwie polonijne placówki, a w tej chwili, właściwie oprócz jednej diecezji, to w każdej mamy kapłana dla Polaków. Nie wyobrażam sobie, jakby to było możliwe, gdyby dzisiaj istniała w Paryżu tylko jedna polska parafia na „Concorde”. W sześciu dzisiejszych paryskich ośrodkach w niedzielnych Mszach św. uczestniczy do 8 tys. wiernych. Katechizujemy 1500 dzieci. Dopiero te liczby pokazują, jak radykalnie zmieniła się sytuacja. A pamiętajmy, że powstały – wymienię tylko kilka – zupełnie nowe ośrodki, gdzie wspólnoty polskie, nie miały stałej posługi duszpasterskiej: a więc Nicea, Fréjus, Aix en Provence, Marsylia. Tam jeden ksiądz obsługiwał dawniej całe wybrzeże – raz na miesiąc; raz na trzy miesiące dojeżdżał do danego ośrodka. Teraz powstały tu polskie wspólnoty, nawet w Gap, gdzie pracuje polski duszpasterz.

Ostatnio też w Bordeaux czy w Montauban, gdzie mieszka około 3 tys. polskich pracowników sezonowych. Te liczne placówki powstały ze względu na wzrastające potrzeby... I Polska Misja Katolicka, odczytując znaki czasu, wychodzi naprzeciw tym potrzebom, rozwijając swe struktury w całej Francji, gdzie tylko są Polacy. Oczywiście, kiedyś punkt ciężkości duszpasterstwa polonijnego był na północy Francji, w Pas de Calais, teraz przesuwają się on przede wszystkim w kierunku dużych miejscowości, wielkich miast Francji i Regionu Paryskiego.

ciąg dalszy na str. 10...

Telegram z... rozrachunkami

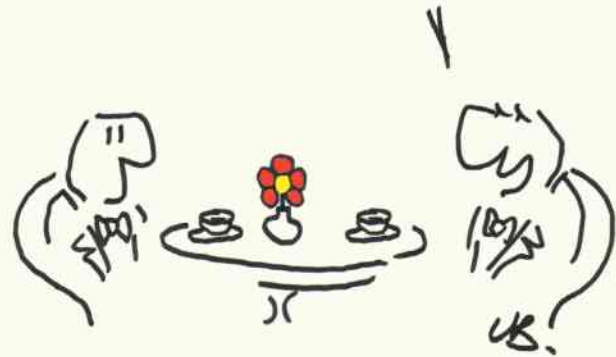

Z początku nawet nie zauważmy tego, że przyływa nam jednak i dni, i lat; kilku świadectw, szpakowatych włosów na skroniach, jeszcze paru mandatów i jakichś stanowisk, awansów, i... poro zmarszczek, związań i pytań... bez gotowych recept. Nie dostrzegamy, że coraz dłuższy zyciorys uypelnia ją nam kolejne coraz dalsze daty i wydarzenia, zabiegania przez 24 godziny na dobę, coraz starsi, bardziej bliscy i dalecy ludzie, zbyt rzadkie satysfakcje, krótkie modlitwy i niupotrzebne medale, coraz większe

troski i odpowiedzialności... bez prawa do rezygnacji, bez końca. Aż któregoś dnia, u jakimś kolejnym, przelotnym lustrze ludzkich sądów, uczuć, okolicznościowych przemówień odkrywamy nagle ze zdziwieniem już kogoś zupełnie innego! Nił y to ten sam, podobny do tamtego szczupłego: przed laty jeszcze kilku, u patrzonego pogodnie w jasną przyszłość, a przecież już jakiś inny... więc j widzący, bardziej, może boleśniej... doświadczony, więc głębiej i coraz więcej rozumijący z tego, co nas wszystkich, tulaczy i pielgrzymów, tutaj otacza, i poiyka, z tego, co już za nami i co nad nami. I wkładamy wówczas, zmęczeni i nieco zażenowani sytuacją, odświeżony, przyciasny nieco strój, i... dziękczynić Bogu i ludziom, że dane jest nam przez kolejne lata i rocznice: pełniać wolę Stwórcy, realizować się zgodnie z Jego zamiarem i oczekiwaniem ludzi, i y dotrzeć do kolejnego ziemskiego... Jubileuszu. I my wówczas przyłączamy się do tych Boskich i ludzkich rozrachunków, ze swoim dobrym słowem. P.O.

rys. Leszek Biernacki

NO PRZECIEŻ NIE MOGLIŚMY
POTSŁUCH MINISTROWI DOBREGO
KARSAWAŁOWEGO NASTROJU...

JESZCZE O KWIATACH DLA MINISTRA INFRASTRUKTURY

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

W NUMERZE

- | Powołani do jedności – str. 4
- | Święty Tomasz z Akwinu – str. 5
- | Oczekiwany, chociaż nieznan – str. 6
- | Człowiek, który bardzo dużo musiał wcześniej przemyśleć – str. 12
- | Le jubilé de notre Recteur – str. 13
- | Spotkanie, które przemienia i umacnia w wierze – str. 16

Z kroniki dziejów Polski w XXI wieku

Wojciech Turek

Na początku 2011 roku, po ponad trzech latach nieudolnych rządów Platformy Obywatelskiej, pojawiły się już nie tyle pierwsze symptomy wewnętrznego rozkładu państwa, co seria wydarzeń zwiastujących definitywne fiasko marzeń o modernizacji Polski i zasypaniu przepaści oddzielającej ją od pędzącego naprzód świata. Ostrzejsza niż zazwyczaj zima wywołała paraliż komunikacji kolejowej, a wielkie miasta na długo oszpeciły zwąty nieusuwanego śniegu.

Gdy w innych krajach Europy i Chinach postępował dynamiczny rozwój kolejki – pod koniec 2010 roku uruchomiono połączenia Madryt-Walencja oraz Helsinki-Petersburg – w Polsce wszyscy mogli się przekonać o praktycznej zapaści kolejnictwa: od wielu lat niedoinwestowanego, źle zarządzanego, „prywatyzowanego” kosztem pogarszającej się jakości świadczonych usług.

Seria wcześniejszych powodzi zapowiadała nadejście kolejnych katastrofalnych zatopień budynków mieszkalnych: jak zwykle nie wdrożono planu naprawczego, ani nawet nie wykonano planu najpilniejszych remontów czy napraw zabezpieczających.

Niemcy rozpoczęły program drenażu z Polski młodych, zdrowych i inteligentnych ludzi, którym zaoferowano szkolenia i stypendia, umożliwiające podjęcie od maja 2011 roku pracy zarobkowej i wyjazd z kraju. Nie wdrożono, a nawet nie zaprojektowano żadnego programu rozwoju w Polsce ośrodków naukowo-badawczych, stanowiących wszędzie na świecie lokomotywy wzrostu.

ciąg dalszy na str. 8...

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI” na 2011 R.!

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) Miesiąc (5 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

III Niedziela zwykła Rok A

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 8, 23B-9, 3

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

W dawniejszych czasach upokorzył Pan krainę Zabulona i krainę Neftalego, za to w przyszłości chwatać okryje drogę do morza wodącą przez Jordan, krainę pogańską. Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką; nad mieszkańcami kraju mroków zabłyśnięcie światła. Pomnożyteś radość, zwiększyteś wesele. Rozradowali się przed Tobą, jak się radują we żniwa, jak się weselą przy podziale łupu. Bo złamałeś jego ciężkie jarzmo i drążek na jego ramieniu, pręt jego ciemieńczy jak w dniu porażki Madianitów.

DRUGIE CZYTANIE

1 KOR 1, 10-13, 17

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian

Upominam was, bracia, w imię naszego Pana Jezusa Chrystusa, abyście byli zgodni i by nie było wśród was rozłamów; byście byli jednego ducha i jednej myśli. Doniesiono mi bowiem o was, bracia moi, przez ludzi Chloe, że zdarzają się między wami spory. Myślę o tym, co każdy z was mówi: „Ja jestem Pawła, a ja Apollosa; ja jestem Kefasa, a ja Chrystusa”. Czyż Chrystus jest podzielony? Czyż Paweł został za was ukrzyżowany? Czyż

w imię Pawła zostaliście ochrzczeni? Nie posłał mnie Chrystus, abym chrzczył, lecz abym głosił Ewangelię, i to nie w mądrości słowa, by nie zniweczyć Chrystusowego krzyża.

EWANGELIA

Mt 4, 12-23

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Gdy Jezus postępszał, że Jan został uwięziony, usunął się do Galilei. Opuścił jednak Nazaret, przyszedł i osiadł w Kafarnaum nad jeziorem, na pograniczu Zabulona i Neftalego. Tak miało się spełnić słowo proroka Izajasza: „Ziemia Zabulona i ziemia Neftalego. Droga morska, Zajordanie, Galilea pogan! Lud, który siedział w ciemności, ujrzał światło wielkie, i mieszkańcom cienistej krainy śmierci wzeszło światło”. Odtąd począł Jezus nauczać i mówić: „Nawracajcie się, albowiem bliskie jest królestwo niebieskie”. Gdy Jezus przechodził obok Jeziora Galilejskiego, ujrzał dwóch braci, Szymona, zwanego Piotrem, i brata jego, Andrzeja, jak zarzucali sieć w jezioro; byli bowiem rybakami. I rzekł do nich: „Pójdźcie za Mną, a uczynię was rybakami ludzi”. Oni natychmiast zostawili sieci i poszli za Nim. A gdy poszedł stamtąd dalej, ujrzał innych dwóch braci, Jakuba, syna Zebedeusza, i brata jego, Jana, jak z ojcem swym Zebedeuszem naprawiali w łodzi swe sieci. Ich też powołał. A oni natychmiast zostawili łódź i ojca i poszli za Nim. I obchodził Jezus całą Galileę, nauczając w tamtejszych synagogach, głosząc Ewangelię o królestwie i lecząc wszelkie choroby i wszelkie słabości wśród ludu. □

Powołani do jedności

Tydzień ekumeniczny właśnie się zakończył. Była to okazja do wspólnej modlitwy ze wszystkimi braćmi i siostrami odłączonymi.

Myślę, że św. Paweł którego słyszemy w II czytaniu dzisiejszej niedzielnej liturgii słowa „Czyż Chrystus jest podzielony?” (1 Kor 1,13) chce nam zwrócić uwagę na bardzo ważną prawdę. Jedność uczniów i jedność Kościoła. Ta jedność bardzo leżała Jezusowi na sercu, skoro w dzień przed męką w Wieczerniku modlił się: „Proszę nie tylko za nimi, ale i za tymi, którzy dzięki ich słowu uwierzą we Mnie. Proszę, aby wszyscy stanowili jedno. Ojcie, niech będą jedno z Nami, jak Ty jesteś we Mnie, a Ja w Tobie. Niech stanowią jedno, aby świat uwierzył, że Ty Mnie posłałeś” (J 17,20-21).

Poprzez powołanie uczniów, pierwszych Apostołów (Piotra, Andrzeja, Jakuba i Jana) jak słyszemy w dzisiejszej Ewangelii – Jezus zapoczątkował Kościół jako wspólnotę wierzących podążających z Nim. Jezus budując jedność swoich uczniów i jedność Kościoła opiera ją na prawdzie. „Ja dlatego się narodziłem i po to przysze-

dłem na świat, aby dać świadectwo prawdzie.” (J 18, 37). Jezus nie chce jakiegokolwiek jedności, lecz jedności opartej na prawdzie.

Dlatego też naszym obowiązkiem jest modlić się o jedność opartą na prawdzie. Naszym obowiązkiem jest budować jedność między ludźmi i wspólnotami (rodzinnymi, narodowymi) opartą na prawdzie. Do takiego dialogu ekumenicznego zasadzonego na prawdzie dążył Jan Paweł II, a teraz wzywa Benedykt XVI.

Tymczasem w mediach często słyszemy podnoszone głosy wzywające, co prawda do jedności, lecz pozbawionej podstaw ewangelicznych.

Jedność chrześcijan powinna być budowana i kontynuowana w prawdzie, ponieważ tylko prawda oświeca. „Ziemia Zabulona i ziemia Neftalego, Droga morska, Zajordanie, Galilea pogan! Lud, który siedział w ciemności, ujrzał światło wielkie, i mieszkańcom cienistej krainy śmierci wzeszło światło”. (Mt 4, 15-16). W świetle prawdy widać dopiero jaką jedność trzeba budować.

– Jedność opartą na Dziesięciu Bożych Przykazaniach, które Jezus potwierdził: „...ani jedna jota, ani jedna kreska nie zmieni się w Prawie, aż się wszystko spełni” (Mt 5,18).

– Jedność opartą na Ewangelii, którą Jezus głosił w Ziemi Palestyńskiej i którą ciągle głosi aż po krańce ziemi.

– Jedność opartą na prawdzie Chrystusowego Krzyża, którą Europa i świat powinny się chlubić.

– Jedność opartą na Zmartwychwstaniu Chrystusa, poprzez to wydarzenie Jezus ciągle nas wzywa i wyprowadza ku przemianie naszego życia na lepsze „Nawracajcie się, albowiem bliskie jest Królestwo Niebieskie” (Mt 4, 17).

– Jedność wypływająca z Wieczernika Zestania Ducha Świętego, gdzie Apostołowie w różnych językach głosili tę samą wiarę.

– Jedność opartą na św. Piotrze i jego następcach – Jezus powołał Piotra z łodzi i z tej łodzi sam często nauczał.

Módlmy się więc, aby wszyscy chrześcijanie różnych wyznań rozpoznali tę łódź Kościoła – z której ciągle naucza sam Jezus. □

ks. Krzysztof Nowak

Modlitwa o Jedność Chrześcijan

O Ty, która jesteś pierwszą służebnicą jedności Chrystusowego Ciała ukształtowanego pod Twoim macierzyńskim sercem, pomóż nam, pomóż wszystkim wiernym, którzy tak boleśnie odczuwają dramat dziejowych podziałów chrześcijaństwa, odnajdywać wytrwale drogę do jedności Ciała Chrystusa poprzez bezwzględną wierność Duchowi Prawdy i Miłości, który został im dany za cenę Krzyża i Śmierci Twego Syna, Matko!

Jan Paweł II

25 LAT POSŁUGI REKTORSKIEJ KS. INF. STANISŁAWA JEŻA

Ćwierć wieku Rektoratu Ks. inf. Jeża

23 stycznia 2011 r. Ks. inf. Stanisław Jeż upamiętnia 25-tą rocznicę przejścia zadań jako Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Ksiądz infułat przejął stanowisko rektora, po nagłej śmierci Ks. prałata Zbigniewa Bernackiego.

Po nominacji na rektora niezależnie od zadań i problemów duszpasterskich istniał problem materialny. Poprzednik śp. ks. prał. Bernacki rozpoczął budowanie Polskiego Domu Pielgrzyma w Lourdes. Kryzys ekonomiczny sprawił zastój w budowie z braku funduszy. Przed Misją Polską stanął poważny problem kontynuacji budowy. Pamiętam pierwsze zebranie księży z nowym rektorem, które rozważało możliwości kontynuacji budowy oraz możliwości innych rozwiązań.

Ks. inf. Jeż przed przyjazdem do Francji był misjonarzem w Afryce. Miał doświadczenia budowlane prowadząc działalność misyjną, duszpasterską i społeczną. Musiał opuścić Afrykę ze względów zdrowotnych i pierwszy okres pobytu we Francji był odzyskiwaniem zagrożonego zdrowia.

Problem Lourdes nie był tylko jednym problemem. Ważniejsze były problemy polskiego duszpasterstwa północnej Francji. Duszpasterstwo polskie w Paryżu, jak zresztą i siedziba Rektoratu, była oparta o kościół Wniebowzięcia NMP przy rue St-Honoré. Tymczasem emigracja polska w Paryżu stale rosła w liczbę. Trzeba było szukać nowych rozwiązań. Dzięki staraniom Księdza Infułata można było nawiązać rozmowy z diecezją paryską i oprócz duszpasterstwa o wypożyczony kościół św. Genowefy. Z czasem zostały przejęte dla duszpasterstwa polskiego cztery inne placówki.

Ćwierć wieku rektora inf. Jeża to okres dużych przemian społecznych w Polonii we Francji. Likwidacja kopalni w północnych departamentach sprawiła, że głównie w osiedlach górniczych zapanowało bezrobocie. Emigracja polska na północy

Francji kurczyła się. Zwiększyła się natomiast Polonia w innych departamentach.

Nastąpiła również zmiana pokoleń w tak zwanej dawnej kurczącej się emigracji. Równocześnie była konieczność otwarcia nowych ośrodków, gdzie osiedlała się nowa emigracja, która przybyła do Francji po przyjęciu Polski do Wspólnoty Emigracyjnej.

Trudno w kilku słowach przedstawić ćwierć wieku Rektoratu Ks. inf. Jeża. Bardzo pobieżne spojrzenie na losy francuskiej Polonii wykazuje ogrom działalności Księdza Rektora.

Pragnę za pośrednictwem tygodnika „Głos Katolicki”, którego istnienie jest też wynikiem wysiłku rektora, przekazać bardzo serdeczne podziękowanie za wkładaną troskę o duchowe dobro polskiej emigracji. Dziękujemy Księdzu Rektorowi za zaangażowanie, by wszystkie miejsca, gdzie osiedlają się Polacy miały właściwą opiekę duszpasterską. Dziękujemy za działalność kulturową i społeczną, która rozwija się w oparciu o ośrodki duszpasterskie. Dziękujemy za całą działalność gospodarczą, dzięki której w ramach Polskiej Misji Katolickiej istnieją kościoły oddane polskiemu duszpasterstwu i istnieją domy, które służą jako zaplecze dla pielgrzymów, ale i jako domy wypoczynkowe.

Pragnę za pośrednictwem „Głosu Katolickiego” złożyć Czcigodnemu Księdzu Rektorowi podziękowanie, że przed 25 laty przyjął stanowisko Rektora Misji i z dużym poświęceniem zachował i rozbudował struktury polskiego duszpasterstwa we Francji. □

Z wyrazami wdzięczności
Abp Szczepan Wesoly

Święty Tomasz z Akwinu

Maria Wójciewicz

Doroczne wspomnienie św. Tomasza z Akwinu obchodzi Kościół 28 stycznia w dzień uroczystego przeniesienia jego relikwii z Fossanuova (miejscu śmierci) do Tuluzy (1369). Był dominikaninem, uczniem św. Alberta Wielkiego, studiował w Bolonii, w Kolonii, w Paryżu. Nauczał w Paryżu, Orwieto, Rzymie, Viterbo, ponownie w Paryżu i Neapolu. Papież Jan XXII zaliczył go w 1323 roku do grona świętych; Pius V ogłosił go w 1567 roku Doktorem

Kościół; Leon XIII ustanowił go w 1880 roku patronem wszystkich uniwersytetów i szkół katolickich. Św. Tomasz jest też patronem dominikanów, teologów i studentów, opiekunem podczas sztormów. Powiedziano o nim, że „między uczonymi był największym świętym, a między świętymi największym uczonym”. Ze względu na swoją cnotę, zwłaszcza subtelność myśli i czystość życia był także nazwany Doktorem Anielskim.

Na ogromny dorobek naukowy św. Tomasza składają się traktaty filozoficzne, syntezы teologiczne, dysputy akademickie, komentarze do ksiąg Pisma Świętego i dzieł Ojców Kościoła, komentarze do niektórych dzieł Arystotelesa, teksty liturgiczne (na Boże Ciało) i kazania. Do najważniejszych pism zalicza się Komentarz do Sentencji Piotra Lombarda, tzw. summę filozoficzną, czyli *Summa contra gentiles* i Summę teologiczną, która stanowi syntezę całej nauki Kościoła katolickiego.

Do dzisiaj uznaje się św. Tomasza za największego teologa katolickiego, nauczyciela dialogu z innymi kulturami i religiami, który dokonał wielkiej filozoficznej syntezy poznania prawdy przez wiedzę i wiarę. Ostatecznie wykazał, że istnieje całkowita zgodność między wiarą chrześcijańską a rozumem, że nie ma między nimi konfliktu.

Właśnie w okresie zderzenia dwóch kultur, gdy zdawało się, że wiara powinna poddać się rozumowi – pokazał, że obie te władze poznawcze pochodzą od Boga, że kroczą wspólnie, że różnią

się między sobą jedynie co do metody, lecz mają ten sam cel: poznanie Boga. Dociera się do Niego na drodze filozofii. Niemniej jednak niektóre prawdy okazują się niedostępne dla ludzkiego rozumu; są to największe prawdy wiary, tajemnice: Trójcy Świętej, Wcielenia, grzechu pierworodnego. Ich zgłębianiem zajmuje się teologia. Filozofia zaś jest ważnym narzędziem do trafnego stawiania i rozwiązywania problemów teologicznych. W niej widział Tomasz naukę, która interpretuje prawdy objawione ze stanowiska rozumu. Stworzył w ten sposób nową filozoficzno-teologiczną syntezę, która ukształtowała kulturę następných wieków.

ciąg dalszy na str. 19...

25 LAT POSŁUGI REKTORSKIEJ KS. INF. STANISŁAWA JEŻA

Oczekiwany, chociaż nieznany

To prawda, już w grudniu 1985 r., ks. prał. Witold. Kiedrowski zapowiadał nam, Polonii francuskiej, dobrą nowinę. A 5 stycznia 1986 r. Głos Katolicki pisał na pierwszej stronie: „Ks. Stanisław Jeź nowym Rektorem”.

I tak na Nowy Rok otrzymaliśmy dar w postaci... młodego, pełnego energii, chociaż zupełnie nieznanego w polskim środowisku księdza. „Tak korzystnie się składa, że w roku obecnego jubileuszu (150-lecia – Red.) nowym Rektorem Polskiej Misji Katolickiej we Francji został gorliwy i kompetentny Kaptan, ks. Stanisław Jeź” – pisał Ks. Prymas Józef Glemp w książce *W tęczy Franków Orzeł i Krzyż*. „On nie ubiegał się o to stanowisko, ani nawet nie spodziewał. Spadło na niego jak ogromny ciężar. Przyjął go ciężkim sercem i tylko z postuszeństwa” (Ks. W. Kiedrowski, G.K. 6.7.1986).

„Oczarowałeś mnie Panie i ja pozwoliłem się uwieść” (Jer. 20,7) – tak pisał Ks. Rektor. I my też daliśmy się ująć Twą, Rektorze, inteligencją, otwartością i bezpośredniością.

„Pozwólcie, abym każdemu z Was mógł uścisnąć dłoń na progu 150-lecia Polskiej Misji Katolickiej, jako nowy Rektor” – czytaliśmy w życzeniach noworocznych do Rodaków. I my, duchowni i świeccy, uścisnęliśmy tę dłoń, bo była ciepła, serdeczna, ojcowska.

Witamy Cię sercem otwartym, sercem przepętnionym słowami, które wypowiedziałeś do nas: O miłości, o nadziei – odpowiadali młodzi – 23 lutego 1986 r.

Nie wiedzieliśmy jeszcze wtedy, jak bogata będzie nasza wspólna droga przez mijające właśnie ćwierćwiecze! Nie podejrzewaliśmy jak wielkiego dzieła dokona nowy Rektor.

11 sierpnia 1986 r. Ks. bp Szczepan Wesoty, ówczesny delegat Ks. Prymasa dla Duszpasterstwa Polonijnego, dokonał poświęcenia nowego Polskiego Domu Pielgrzyma Bellevue w Lourdes. Prze-

jęty staraniem Ks. Rektora od Sióstr Franciszkanek Mariji, odnawiany pod kierunkiem i z wielkim oddaniem Pana Mariana Jeża, brata Ks. Stanisława, zaczął funkcjonować pod czułą opieką Sióstr Nazaretanek – s. Ireny, potem s. Klaudii, a dzisiaj s. Franciszki.

8 września 1991 r. zostaje poświęcony i oficjalnie otwarty, w obecności fundatorki i dobrodziejki tego dzieła, Pani Anny Kozłowskiej, Dom Pielgrzyma w La Ferté sous Jouarre pod Paryżem.

18 czerwca 2000 otwiera swe podwoje, dla wszystkich pielgrzymujących i spragnionych odpoczynku w religijnej atmosferze, nowy ośrodek PMK, Dom św. Jacka na Korsyce, w przylegającym do niego kościele.

Gdy wyraźnie odczuwalne w życiu Polonii stają się potrzeby szerszych, rozbudowanych struktur duszpasterstwa emigracyjnego, szczególnie w regionie paryskim, gdzie przybywa najwięcej Rodaków z Kraju, Rektor już o tym pomyślał i sukcesywnie powstają nowe ośrodki, m.in. parafia Św. Genowefy w XVI dzielnicy Paryża – w 1988 r., parafia Miłosierdzia Bożego w XVII Paryżu, przy Domu Kombatanta – SPK (Ks. Rektor pomógł zachować ten ważny dla polskości obiekt, biorąc go pod opiekę i gruntownie remontując), z możliwością odprawiania Mszy św. w kościele Saint-Charles (rok 2000), ośrodek pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego, im. A. Frąckowiak, w 2002 r. Łącznie sześć nowych miejsc groma-

19 stycznia 1986 r. Polska Misja Katolicka we Francji (początek sprawowania urzędu) rozpoczęła Nowy Rok w nowej aurze.

Dom Pielgrzyma w La Ferté sous Jouarre pod Paryżem (obok Ks. Prymasa stoi Pani Anna Kozłowska)

Bywał u nas w domach, by nas „poczuć” i poznać.

Polska Rada Duszpasterska Europy Zachodniej – Delegacja z Francji (Rzym 2010)

dzenia się Polaków na Mszach św. i wspólnotowych spotkaniach.

Dziedziny starań Rektora są wielorakie i bez przesady można powiedzieć, że realizowane zawsze z wielką dalekowzrocznością, rozmachem i zaangażowaniem. „Moją główną troską jest, by poprzez otwartą, pełną zaangażowania postawę i pracę polskiego duszpasterza, Chrystus obecny w Kościele stał się siłą każdego z nas”.

Pamiętając o formalnych strukturach działalności PMK – wraz z jej duchowieństwem, Ks. Rektor przywiązuje wielką wagę do współpracy z laikatem, podkreślając potrzebę takiej wspólnoty działań ze świeckimi i radość z niej wynikającą.

„Jesteśmy Wspólnotą modlitwy i działania – mówić do nas nie raz. – Wszyscy potrzebujemy siebie wzajemnie. Pokochać Chrystusa i przekazać Go innym, to dać siebie drugiemu człowiekowi...”. „Zadaniem Kościoła i duszpasterzy jest, jak zawsze, prowadzić człowieka do Boga, ale także dbać o to, by tutaj, na emigracji, stworzyć wśród Polaków poczucie tożsamości narodowej, solidarności i troszczyć się o podtrzymanie dziedzictwa kulturowego, i polskich tradycji”.

Nie brakowało Rektorowi inicjatyw i nie szczędził trudu, by rozwinąć się m.in. Duszpasterskie Rady Parafialne, by powołane zostały nowe Rady – jak Polska Rada Duszpasterska Europy Zachodniej, by doroczna Narodowa Pielgrzymka Polaków do Lourdes przybrała wymiar europejski, szczególnie uroczysty w 150 rocznicę Objawień Matki Bożej Bernardcie Soubirous, połączony z poświęceniem pomnika Jana Pawła II, dzieła prof. Czesława Dźwigaja, w obecności ok. 2000 pielgrzymów, by Msze św., transmitowane z Kościoła Polskiego w Paryżu przez telewizję polską czy francuską, stawały się współczesnym wymiarem pogłębiania naszej wiary, więzi międzyludzkich i łączy z Krajem.

Ks. Rektor apelował: „Pamiętajmy, że tyle jest w nas chrześcijaństwa, ile miłości do bliźniego, a naszym obowiązkiem wobec świata jest dawać świadectwo naszej wiary przez czynne zaangażowanie w akcje miłosierdzia”. I sam zawsze dawał i daje świadectwo tej miłości bliźniego, wraz ze swymi współpracownikami – duszpasterzami i gronem osób świeckich, poprzez setki akcji, m.in. na rzecz

powodziań, sprzedaż „Baranków wielkanocnych”, „Wigilijnych świec” (Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom), wydawanie kalendarza Głosu Katolickiego. Od 10 lat wspiera również, prowadzoną przez M. i K. Walendzików akcją na rzecz polskich domów dziecka „Podaruj dzieciom marzenia”, ofiarowując im bezpłatny pobyt w ośrodkach PMK.

„Wiara naszych ojców utwierdza w nas miłość do prawdy, wolności i sprawiedliwości. Nie pozwala powalić Narodu na kolana ani zniszczyć tego, co w każdym narodzie jest najcenniejsze: niezależności ducha, własnej kultury, przywiązania do tradycji i tożsamości”.

Emigracja polska we Francji była, jest i zawsze będzie wierna Bogu i swojej Ojczyźnie. Wymownym dowodem tej wierności są obchody doroczne uroczystości kościelne i narodowe, które stanowią niejako fundament życia emigracyjnego. I na tym polu, PMK z Ks. Rektorem na czele, we współdziałaniu z Rodakami była i jest obecna tak poprzez Msze św., jak i uroczyste obchody – m.in. rocznic wydarzeń historycznych, np. Powstania Listopadowego czy Konstytucji 3 Maja (szczególnym echem odbity się obchody jej 200 rocznicy w 1991 r. dzięki przygotowaniu uroczystości przez Komitet grupujący większość polskich organizacji, a Ks. Rektor zadbał, by we wspólnym kościele św. Magdaleny odprawione zostało dziękczynne nabożeństwo).

Jesteśmy we Francji spadkobiercami dziedzictwa pozostawionego przez Wielką Emigrację, szczególnie w Paryżu, jest nim na przykład Szkoła Polska – Batignolska, Zakład św. Kazimierza, Biblioteka Polska, Towarzystwo Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji, czy właśnie Polska Misja Katolicka, i dlatego tak znamienne jest to, iż dzięki ogromnemu zaangażowaniu Ks. Rektora, wraz z grupą świeckich, i konieczności przyjmowania na siebie bardzo niewdzięcznej roli mediatora – za co jesteśmy mu szczególnie wdzięczni – udało się niektórym z nich zachować dla polskości do dnia dzisiejszego, jak właśnie Zakład z rue Chevaleret; a Szkoła Polska niedługo powrócić ma do wyjątkowego użytku uczących się w Paryżu polskich dzieci. Droga jest bowiem Ks. Rektorowi dewiza polskich kombatanów, których jest – w Kole Paryż – prezesem: „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

ciąg dalszy na str. 14..

Zakończenie roku szkolnego w Szkole Polskiej w Paryżu

Uroczystości kombatanckie w Normandii

W kaplicy Zakładu św. Kazimierza

10-lecie paryskiego Studium filozoficzno-etyczno-społecznego

Z kroniki dziejów Polski w XXI wieku ...ciąg dalszy ze str. 3

Nie byłoby jeszcze tak tragicznie, gdyby Polska mogła wykorzystać drugą dekadę XXI wieku na kontynuację zakrojonych na szeroką skalę inwestycji. Niestety, z chwilą, gdy wielkość długu publicznego przekroczyła w 2011 roku wskaźnik 55 procent, propaganda sukcesu propagowana dotąd nie bez powodzenia przez rząd Donalda Tuska, musiała ulec okrutnej i nieubłaganej wymowie liczb. Mając „nóż na gardle”, w postaci drastycznie narastającego zadłużenia – idącego w parze z największym od 20 lat deficytem budżetowym w 2010 roku, rząd Platformy Obywatelskiej został zmuszony do podjęcia drakońskich środków oszczędnościowych, w celu zlikwidowania deficytu finansów publicznych.

Pół biedy gdyby skończyło się na pozyskiwaniu większych środków do budżetu, poprzez podwyżkę podatku VAT do 23 procent(!), zamach na pieniądze przekazywane dotąd do OFE (Otwarte Fundusze Emerytalne) na poczet przyszłych emerytur, likwidację szeregu ulg, m.in. dla osób niepełnosprawnych. Politykę zaciskania pasa Polacy mogliby przyjąć bez większej szkody dla perspektyw na przyszłość dla kraju – gorzej, że w ślad za nią poszła redukcja wydatków na inwestycje infrastrukturalne, przede wszystkim drogowe. To zaś oznaczało, że Polska nie ma już co nawet marzyć o modernizacji kolei, a proces modernizacji drogi zatrzymał się w połowie. I w ten sposób Polska na trwate

znalazła się na peryferiach świata, daleko w tyle za rozwiniętymi krajami Unii Europejskiej, za Chinami i Stanami Zjednoczonymi i nie zmienił tego stanu jedyny pozytywny fakt dynamicznego rozwoju transportu lotniczego.

Porozumienie Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii w sprawie redukcji wydatków na pomoc „solidarnościową” dla biedniejszych krajów UE, praktycznie przesądziło o tym, że strumień pieniędzy płynących dotąd do Polski z Brukseli, zaczął powoli, lecz nieuchronnie wysychać.

W 2011 roku pojawiło się pytanie: skąd wziąć środki na dalszy rozwój, ba, na utrzymanie tego co jest: przeciekających wałów przeciwpowodziowych, rozpadających się torów kolejowych, posiekanych dziurami dróg, niedoinwestowanej służby zdrowia etc etc? W latach 90. Polska czerpała środki ze wyprzedzały mienia państwowego, a po wejściu do Unii Europejskiej rozwijała się na koszt podatnika europejskiego, świadcząc dodatkowe usługi w postaci mobilnej i pracowitej siły roboczej.

W 2011 roku stało się jasne, że po wyczerpaniu obu wymienionych źródeł kapitału, „z pustego i Salomon nie naleje”. Oczywiście, gdyby Polska posiadała infrastrukturę przystosowaną do współczesnych wymogów, mogłaby przyciągać kapitał inwestycyjny. Ale, jak już zapisaliśmy wcześniej, wskutek błędów popełnianych przez kolejne rządy, pieniądze skonsumowano albo przeznaczono na niewłaściwe inwestycje, albo przeznaczono na niedokończone

Z KRAJU

- „To ja decyduję, co jest polską racją stanu” – miał powiedzieć Donald Tusk 10 listopada 2010 r. na pierwszym spotkaniu z rodzinami ofiar katastrofy smoleńskiej. Rząd nie chce ujawnić i ukrywa stenogramy z tego spotkania, bo premierowi „puściły nerwy”.
- 9 miesięcy po katastrofie smoleńskiej – politycy PiS, wraz z prezesem partii Jarosławem Kaczyńskim, złożyli wieniec przed Pałacem Prezydenckim. Wcześniej politycy PiS wzięli, jak co miesiąc, udział w Mszy św. w kościele seminarijnym. Osoby zgromadzone przed Pałacem odmówiły modlitwę oraz odśpiewały hymn narodowy. Zebrani wznosili okrzyki: „Chcemy prawdy. Dostyc kłamstwa” i „Żądamy komisji międzynarodowej”.
- Bronisław Komorowski skierował do Trybunału Konstytucyjnego rządowy projekt o cięciach w administracji. Zdaniem komentatorów jest to „przykrywką” dla zamachu na pieniądze OFE (otwarte fundusze emerytalne).
- Według ministra Boniego „reformy” nie skończą się na przesunięciu środków z OFE do ZUS. Podobno konieczne jest jeszcze stopniowe podnoszenie wieku emerytalnego, obciążenie pracodawców podwyżką składki rentowej oraz zmiany w emeryturach KRUS.
- Zgodnie z przewidywaniami postowie Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego obronili ministerialną tekę Cezarego Grabarczyka. Sejm odrzucił, podpisany przez wszystkie kluby opozycji, wniosek o wotum nieufności wobec szefa resortu infrastruktury. Grabarczyk po głosowaniu otrzymał bukiet kwiatów, a postowie opozycji pytali, czy to od pasażerów, którym udało się pomimo bałaganu na kolei wsiąść do pociągów?
- PiS żąda, by prokuratura podała sejmowej komisji sprawiedliwości i praw człowieka powody umorzenia śledztwa ws. przecieków w tzw. aferze hazardowej.
- Przedstawiciele kibiców przybyli z trzecią ogólnopolską pielgrzymką na Jasną Górę.
- Szef Ministerstwa Spraw Zagranicznych Sikorski przyjął dymisję podejrzanego o współpracę z tajnymi służbami PRL i Związku Sowieckiego Tomasza Turowskiego, kierownika politycznego Ambasady Polski w Moskwie. Ostatnio był on wymieniany jako kandydat na ambasadora w... Watykanie.
- Finansowa zapaść SLD? Sojusz ma długi z kampanii wyborczych, mniejszą dotacją, a ostatnio stracił klienta, który miał kupić za 44 miliony zł partyjny budynek na ul. Rozbrat.
- W spisie powszechnym, który zacznie się 1 kwietnia, respondenci będą mogli wybrać spośród 14 narodowości wskazanych w ustawie. Jeśli nie wskażą żadnej, rachmistrz w pozycji numer 15 będzie musiał wpisać to, co respondent mu zadeklaruje. Pytany o narodowość będzie też mógł wybrać z ok. 270 pozycji, w której będzie także kategoria „śląska” czy „kaszubska”. Pojawia się więc nowe „mniejszości”.
- Raport Stowarzyszenia Dziennikarzy twierdzi, że obecnie serwisy informacyjne TVP, TVN i Polsatu są już do siebie bardzo podobne. Wszyscy robią wszystko, aby chwalić rząd..?
- Wg europościa PiS Ryszarda Czarneckiego podczas wigilijnego spotkania w 36. Pułku Lotnictwa Transportowego z udziałem gen. Mieczysława Cieniucha, szefa Sztabu Generalnego, doszło do skandalu. Generał Cieniuch miał nazwać katastrofę smoleńską „incydentem”. Na wigilijne spotkanie 36. spec pułku (z niego pochodzili piloci tupolewa, który rozbił się pod Smoleńskiem) został zaproszony i w nim uczestniczył rosyjski ambasador!
- „Złote żniwa” – książka Tomasza Grossa, amerykańskiego socjologa polskiego pochodzenia, zostanie wydana przez „Znak”. Gross oskarżył w niej Polaków o masowy współudział w Holokaucie i roszabrowywanie majątków Żydów.
- W kraju powstała grupa bojkotująca wydawnictwo. Kilkaset osób włączyło się w blokadę kont pocztowych Znak, którą zorganizowała „Akcja przeciw oczernianiu Polski przez Grossa”.
- Wg instytutu Homo Homini na Platformę Obywatelską głosowałoby ponad 37 procent Polaków, a na Prawo i Sprawiedliwość 24,2. Sojusz Lewicy Demokratycznej miałby prawie 15 procent głosów, a Polskie Stronnictwo Ludowe 8,4 procent. Polska jest Najważniejsza cieszy się podobno poparciem 5 procent badanych, „Palikotowcy” – 1%.
- 20 jednostek straży pożarnej gasiło pożar, który wybuchł w Bazie Lotniczej w Poznaniu-Krzyszczakach, w której stacjonują polskie F-16.
- Po raz pierwszy od lat politechniki okazały się popularniejsze od uniwersytetów – wynika z podsumowania rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011.
- W tym roku produkcja dużego sprzętu AGD (pralki, kuchnie, lodówki i zmywarki) w Polsce może się zbliżyć do 20 mln sztuk. Około 80 proc. trafia na eksport. Zaktady w Polsce ma cała światowa czołówka tej branży.
- Wróciła świńska grupa. W Krakowie pojawili się kolejni zarażeni wirusem A11N1.
- Powodzianie z gminy Wilków mieli przez rok dostawać pensje za pracę przy odbudowie zalanych w powodzi gospodarstw. Wyплаты wstrzymano.
- Donald Tusk zapowiadał zdecydowaną i bezkompromisową walkę z pedofilami. Zapowiadał m.in. chemiczną kastrację. Zaktady dla pedofilów miały ruszyć od pierwszego stycznia 2011. Rzecz jasna, nic z tego...
- Kancelaria premiera poinformowała, że premier Donald Tusk będzie... przebywał na urlopie.
- W 2010 r. Polska znalazła się na 12. miejscu pod względem największej liczby zainfekowanych komputerów.
- Po latach walki z chorobą, zmarł Krzysztof Kolberger, polski aktor i reżyser teatralny. □

inwestycje. Najwięcej zaniedbań popełniono w kadencji rządów Platformy Obywatelskiej, w latach 2007–2011. Pomimo to, Tusk i jego otoczenie, cieszyli się niestabilną popularnością. Dlaczego? Już w XVIII wieku podróżnicy przybywający do Polski zwracali uwagę na stan upadku, w jakim tkwili lekkomyślni i ptytko myślący Polacy, którzy nie byli zdolni do podjęcia adekwatnych środków naprawczych i pograżali się w coraz to nowych skandalach, trwoniąc czas i energię na kosztowne bale i ekstrawaganckie stroje. To, co bulwersowało – ponad dwieście lat wstecz – przybyszów z zagranicy, zdawało się niewiele zajmować ówczesnym Polakom.

Od historii nie da się uciec, podobnie jak od polityki, nawet głosząc kretynskie hasła typu: „Nie róbmy polityki, budujemy mosty, drogi, szpitale”. Złe odrobiona lekcja historii, polityka w wykonaniu partaczy, musiały – wcześniej czy później – przynieść optakane rezultaty. □

Wojciech Turek

Emigracja zarobkowa

Maleje liczba ludności dużych, polskich miast, głównie na rzecz kilku, wielkich ośrodków. Głównym podłożem zmiany miejsca zamieszkania są zarobki. W Warszawie lub Krakowie mogą zarobić, za tę samą pracę, więcej. Koszty życia w tych aglomeracjach nie są aż o tyle wyższe, by zmiana się nie opłacała.

Takie miasta jak Bydgoszcz, Częstochowa, Łódź, Katowice, Kielce, Lublin, Olsztyn czy Szczecin systematycznie zmniejszają liczbę swoich mieszkańców. Oprócz migracji wewnątrz kraju, dochodzi emigracja zarobkowa do państw Unii Europejskiej oraz malejący przyrost naturalny. Wg prognoz GUS (Głównego Urzędu Statystycznego) ludność Polski z obecnych 38 mln, spadnie w 2035 r. prawdopodobnie do nieco ponad 35 mln.

Duży udział w procesach migracyjnych mają rządzący. Zła polityka lub

wręcz brak dalekowzrocznej polityki, zarówno demograficznej jak i rozwojowej powoduje, że młodzi ludzie szukają gdzie indziej dogodnych warunków do życia.

Skupianie się ludzi wokół zaledwie kilku dużych ośrodków powoduje pogłębianie się podziału na tzw. Polskę A i B. □

(za: „Rzeczpospolita”)

ZE ŚWIATA

- Niemcy i Francja uważają, że Portugalia nie jest dłużej w stanie samodzielnie finansować swoich długów i chcą, aby Lizbona wzorem Grecji zdecydowała się przyjąć międzynarodową pomoc, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się kryzysu finansowego w całej strefie eurolandu.
- Podczas oficjalnej wizyty sekretarza obrony USA Roberta Gatesa w Chinach, Pekin i Waszyngton zgodziły się na powołanie grupy roboczej ds. współpracy w dziedzinie wojskowości.
- Ciekawie prezentuje się początek węgierskiej prezydentury w UE. Budapeszt proponuje m.in. wspólnotową strategię dla Romów i oś energetyczną Bałtyk – Adriatyk.
- Szefowie dyplomacji Polski, Francji, Włoch i Węgier przesłali list do szefowej unijnej dyplomacji Ashton ws. mocniejszego zaangażowania się w ochronę chrześcijan na terenie Bliskiego i Środkowego Wschodu.
- O 78 miliardów dolarów w ciągu najbliższych pięciu lat mają się zmniejszyć wydatki amerykańskiego Departamentu Obrony.
- Przedstawiciel władz lokalnych w prowincji Ghazni bardzo krytycznie ocenił zaangażowanie Polaków w Afganistanie. Oskarżył m.in. polskich żołnierzy o doprowadzenie do chaosu w regionie i liczne zaniechania, co potwierdza opinie amerykańskich oficerów ujawnione przez prasę w USA. Minister Klich zadba tym razem o opinie przeciwnie u prezydenta Karzaja?
- W Południowym Sudanie odbywa się referendum, które ma zdecydować o niepodległości tych zamieszkałych przez chrześcijan prowincji.
- Jeszcze na początku 2011 r. Ukraina podpisała umowę o strefie wolnego handlu z krajami Wspólnoty Niepodległych Państw.
- Ukraińskie media wyrażały oburzenie w związku z tym, że w swoich życzeniach z okazji Świąt Bożego Narodzenia prezydent Janukowycz nie złożył życzeń grekokatolikom, a zwracał się jedynie do prawosławnych.

- W Odessie na południu Ukrainy zastrzelono szefa Partii Przemysłowców i Przedsiębiorców Ukrainy (PPP) Ołeksandra Korobczyńskiego.
- Z Kijowa donoszą, że Hanna Herman – wiceszefowa administracji prezydenta Janukowycza jeszcze jako agentka KGB szpiegowała w Polsce „Solidarność”.
- Dwadzieścia cztery osoby zostały zatrzymane w Moskwie w czasie zgromadzenia przed zakładem karnym, gdzie przetrzymywany jest jeden z liderów opozycji Borys Niemcow.
- W Bilbao w hiszpańskim Kraju Basków odbyła się demonstracja w obronie więzionych miejscowych separatystów. Wzięło w niej udział około 40 tysięcy osób.
- Rząd belgijski zatrudnił mediatora, by przerwać rekordowo długi, trwającego od wyborów parlamentarnych w czerwcu, kryzys rządowy. Swoją drogą Belgia jest przykładem, że kraje mogą się obyć bez rządów...
- Chile jest kolejnym krajem południowoamerykańskim, który uznał Palestynę za „wolne i niepodległe” państwo.
- Ponad milion sztuk trzody chlewnej i bydła wybito w Korei Południowej w związku z epidemią pryszczycy. Kraj ten walczy także z ptasią grypą.
- W związku z prywatyzacją brytyjskiej poczty – Royal Mail, obecność wizerunku królowej Elżbiety II na znaczkach pocztowych zostanie zagwarantowana ustawowo.
- W grodzieńskiej komendzie białoruskiego KGB pobito w czasie przesłuchania działacza Związku Polaków Andrzeja Poczobuta.
- Francuskie MSZ wezwało swoich obywateli do zachowania szczególnej ostrożności w Mali, Mauritani i Nigrze. Ma to związek z zamordowaniem w Nigrze dwóch Francuzów – zakładników.
- Ponad 20 osób zginęło podczas starć z policją na zachodzie Tunezji. Rząd Tunezji ogłosił, że do odwrotania zamknie w całym kraju wszystkie szkoły i uczelnie.

- W podobnych zamieszkach, które wybuchły w Algierii z powodu rosnących kosztów życia, śmierć poniosły trzy osoby, a ponad 800 zostało rannych.
- Grupa G20 będzie debatować o możliwych działaniach w związku z rosnącymi cenami żywności na świecie, które osiągnęły najwyższy poziom od 2008 roku.
- 77 osób zginęło w czasie katastrofy irańskiego samolotu pasażerskiego w północno-zachodniej prowincji tego kraju.
- Milion mieszkańców Panamy od końca grudnia ub. roku cierpi na brak wody z powodu awarii zbiorników na wodę pitną. Do uszkodzenia doszło na skutek intensywnych opadów deszczu.
- Prezydent Kazachstanu Nazarbajew odrzucił propozycję parlamentu, który chciał poprzez referendum zapewnić głowie państwa trzecią kadencję na fotelu prezydenckim bez konieczności przeprowadzania wyborów w roku 2012.
- W Czechach od 1990 roku ukradziono z kościołów i kaplic ponad milion zabytkowych przedmiotów. Kradzieże dokonywane są głównie na zamówienie kolekcjonerów.
- Hiszpańska telewizja państwowa RTVE nie będzie już transmitowała walk byków. Oficjalnie po to, aby chronić dzieci przed oglądaniem przemocy.
- Publiczna chłosta czeka w Somalii mężczyźni, który przywita się z kobietą nie będącą jego krewną lub żoną uściskiem dłoni w miejscu publicznym.
- Nowe zasady, które pozwalają, aby zabieg zapłodnienia in vitro był dostępny także dla par homoseksualnych oraz osób nie będących w związku, zatwierdziło brazylijskie stowarzyszenie lekarzy.
- Rekordową liczbę 18 mln samochodów sprzedano w ubiegłym roku w Chinach.
- W ubiegłym roku francuskie kina odwiedziło około 205 milionów osób, co jest największą liczbą widzów od końca lat 60.
- W wieku 73 lat zmarł w Pradze po długiej chorobie były czeski dysydent, dziennikarz i szef dyplomacji Jirzi Dienstbier. □

Odczytywać znaki czasu...

...ciąg dalszy ze str. 2

Dzisiaj Polska Misja Katolicka to nie tylko świątynia, duszpasterz. To również kwestie bytowe przyjeżdżających, problemy społeczne, to kultura, kwestie oświaty i wychowania. To są wszystkie dziedziny, w które Misja i Ks. Rektor wkracza, stara się wychodzić naprzeciw bieżącym potrzebom...

Trudno jest jedynie mówić człowiekowi, że Pan Bóg jest Miłością, trzeba mu to pokazać, że Pan jest Miłością. Dlatego pierwsi polscy emigranci, którzy tworzyli Misję, próbowali objąć opieką człowieka w sposób integralny, powołując potrzebne mu instytucje. Obok PMK, zorganizowano Szkołę Polską, utworzono Bibliotekę Polską, Zakład św. Kazimierza – dla tych, którzy stracili wszystkie dobra i zdrowie (znaleźli się tu szczególnie byli powstańcy, dzieci powstańców). Powołano nawet Stowarzyszenie Opieki nad Pamiątkami i Grobami Polskimi. Dzisiejsza Misja, będąc spadkobiercą tamtego wielkiego dziedzictwa, też próbuje obejmować człowieka całościową opieką, zabiegać o potrzebne mu instytucje. Stąd też różnego rodzaju stowarzyszenia, które od strony społecznej, duchowej, ale i materialnej mają towarzyszyć życiu emigrantów. Trzeba wiedzieć, że np. Stowarzyszenie Concorde, będące administracyjnym ramieniem PMK, przyczyniło się wówczas, gdy Polska nie należała jeszcze do Unii Europejskiej i bardzo trudno było o wizy, stały pobyt, kartę pracy, załatwiła na prefekturach ponad 4800 podań naszych Rodaków o uregulowanie sytuacji we Francji. Pamiętam – w tym kontekście – w sposób szczególnie pełną poświęcenia działalność w naszym Stowarzyszeniu pani Haliny Szybowicz. Przekonaliśmy w końcu urzędników prefektury paryskiej, że lepiej uregulować sytuację będących tu wówczas „nielegalnie” Polaków, by nie zepchnąć ich na margines życia społecznego. Można sobie wyobrazić, że te 4800 *dossier*, to były całe rodziny, kilka tysięcy osób. Potem ta sytuacja znów się powtórzyła, kiedy, tym razem pani Claudine Kuntzmann, zdołała uregulować pobyty nad Sekwaną kilkuset rodzinom.

Ale jest to tylko jeden z aspektów wsparcia organizowanego przez PMK, na co dzień działa przecież Biuro pomocy społecznej. Smutnym znakiem czasu, jest też, niestety, utworzone przy siedzibie Misji, Stowarzyszenia Pomost, zajmujące się tymi, którym się w życiu nie powiodło i zostali zepchnięci na margines życia społecznego, czy to poprzez alkohol czy narkotyki. Ważną dziedziną jest też i pomoc prawna. Oczywiście Stowarzyszenie „Concorde” uczestniczy też w akcjach charytatywnych, wspomaga ostatnio bardzo wielu ludzi, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji. W ubiegłym roku zostało wydanych ponad 38 tys. euro, np. na kupno leków, na opłacenie biletów powrotnych do Polski i tym podobne. Wysyłamy pomoc do Polski, w związku z akcjami Caritas: „Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom” czy „Baranki Wielkanocne”, przeznaczonymi dla rodzin wielodzietnych w naszej ojczyźnie.

A kwestie szkolnictwa?

To jest bardzo ważna dziedzina, bo to jest przyszłość polskich rodzin. W Paryżu są placówki przy parafii św. Genowefy i parafii Miłosierdzia Bożego, gdzie uczą się setki dzieci, a przy innych parafiach, ośrodkach katechetycznych są punkty nauczania języka, historii, geografii Polski, rozwija się polskiego, patriotycznego ducha. Oprócz nich jest przecież jeszcze i szkoła przy rue Lamandé – mam nadzieję, że od nowego roku powierzchnia tej placówki powiększy się tak, żeby żaden uczeń nie był już odrzucony – od kultury polskiej, języka polskiego; tak żeby szkolnictwo uzupełniające mogło się rozwijać. A może pewnego dnia, jak to niegdyś było, powstanie tu szkoła z prawdziwego zdarzenia; codzienna, na polsko-francuskich prawach. Bo, gdzie jak gdzie, ale w stolicy Francji, w Paryżu taka placówka powinna istnieć; taka, jakie mają różne inne narodowości.

Misja Rektora tak dużej „diecezji”, jaką jest Polonia francuska, to także, a może przede wszystkim „pozyskiwanie”, opieka i formacja kapłanów przybytych „na misję” – do pracy w tutejszym neopogańskim kraju. Jak udaje się Księdzu Rektorowi realizować tę postugę „troski”?

W tej chwili w PMK pracuje 120 kapłanów – i poświęcamy im wiele troski. Bo kraj jest duży, a kapłani polscy porozrzucani po całym jego terytorium. Trzeba ich regularnie wizytować i odwiedzać wszystkie nasze wspólnoty, a jest tych ośrodków przynajmniej 87. Pewnego

rodzaju formacją, są też okresowo organizowane różne spotkania kapłańskie. Najpierw te ogólnokrajowe rekolekcje kapłańskie i zjazd duszpasterski. A oprócz tego, w poszczególnych regionach, dwa razy do roku odbywają się spotkania dekanalne, na których wspólnie modlimy się i próbujemy ukierunkowywać nasze duszpasterskie działania – odczytywać znaki czasu dla duszpasterskiego zaangażowania. Teraz, od nowego roku; dokonaliśmy też nowego podziału struktur terytorialnych PMK we Francji, informowaliśmy o tym na łamach Głosu Katolickiego (nr 1/2011).

Dobrze bytoby też, gdyby już w kraju następowała taka formacja duchownych, aby – jak o to prosił papież Benedykt XVI – tam gdzie jest emigrant polski, był również zawsze duszpasterz polski. Żeby myślaro o tym, by przygotowywać kapłanów duchowo i duszpastersko do pracy w kraju, do którego pojadą. W tej chwili jest opracowywane takie dyrektorium duszpasterstwa polonijnego i mam nadzieję, że przyczyni się ono do tego, by jeszcze bardziej struktury te napętnić duchem ewangelizacyjnego zaangażowania na rzecz Polonii. Liczę też, że takie organizacje jak Polskie Zjednoczenie Katolickie, którego struktury próbujemy na nowo w poszczególnych regionach ożywić, przyczynią się do wzrostu zaangażowania się świeckich w polonijne struktury. Zbliżający się Jubileusz Polskiej Misji Katolickiej, ma nam w jakimś sensie uświadomić, wagę zaangażowania się Polonii w Kościół lokalny. Jesteśmy częścią tego Kościoła, chcemy żeby się z tym Kościołem lokalnym integrować. Stąd jest wśród nas i grupa duchownych, którzy są zaangażowani w podwójne duszpasterstwo – polonijne i francuskie.

Czy praca w obcym kraju, w zderzeniu z laicyzacją, z pewną wrogością, w oderwaniu od własnej diecezji jest trudnym doświadczeniem dla młodego księdza, przybywającego z Polski?

Na pewno jest to bardzo trudne z wielu względów. Pierwsza rzecz, to trzeba się zapoznać z historią tego kraju. Idee rewolucji francuskiej.. One trwają, nie tylko administracyjnie, ale i w mentalności tego kraju. Z drugiej strony, młodzi księża, którzy przybywają z Polski, często na początku powtarzają slogany o tym, iż właśnie Francja jest krajem pogańskim, że jest krajem misyjnym itd. Owszem, to jest prawda, z tym, że często kapłani początkowo bardzo krytycznie nastawieni, potem zachwycają się tutejszą rzeczywistością, przyzwyczajają się do niej. Chodzi o to, żeby tylko nie stracić zapatu ewangelizacyjnego, Kościół we Francji odradza się. Kościół we Francji staje się „misyjnym”, ale cały Kościół z natury jest zawsze misyjny i powinien właśnie iść do człowieka, proponować każdemu człowiekowi naukę Chrystusa i odkrycie prawdziwego oblicza chrześcijaństwa. I to, tutaj, jest wielkim naszym zadaniem – żeby nie ograniczać się tylko do tych, którzy przychodzą do nas, ale szukać tych, którzy przyjeżdżają – obojętnie na dłużej czy na krócej – żeby mieć z nimi kontakt.

175 lat temu Polską Misję Katolicką powołali... światli świeccy. Jak Ksiądz Infułat ocenia dzisiejszych świeckich, tworzących Kościół na emigracji, czy w PMK 2011 r. jest dla nich miejsce i rola do spełnienia... na miarę Wielkiej Emigracji?

Myślę, że ten Jubileusz, 175-lecia, będzie taką okazją, żeby uświadomić sobie to, co się już okazało na wcześniejszych kolokwium regionalnych, na Północy czy w Lourdes, czy też w Lotaryngii, Alzacji, w Lyonie, że świeccy mają wielką rolę do spełnienia. Dlatego taką troskę przykładamy, o czym wspominałem już, do działania Polskiego Zjednoczenia Katolickiego. Ono obejmuje i powinno obejmować te wszystkie organizacje, które kiedyś były na emigracji bardzo silne, bardzo liczne, a teraz są w niektórych regionach w stanie szczątkowym – bo jakby się przeżyły. Trzeba, żeby zmieniły je nowymi formami zaangażowania się laikatu. Szczególnie chodzi o to, żeby w każdej wspólnotie była Rada Duszpasterska, która jest pewnego rodzaju sercem parafii i jest jej elitą nadającą dynamizm jej życiu.. Rada winna pomagać ukierunkowywać pracę księdza proboszcza na te istotne problemy duchowo-materialne, które dotyczą każdej Wspólnoty. I dlatego właśnie życzylibym sobie, żeby świeccy byli jak najbardziej zaangażowani, czuli się odpowiedzialni, że oni nie tylko należą do Kościoła, ale są Kościołem. W Kościele nie ma miejsca dla bezrobocia, każdy na podstawie chrztu św. został odpowiedzialny za tę część Kościoła, w której żyje, działa i o której świadczy.

Czy dzisiaj, po 25 latach trudnej posługi Rektora Polskiej Misji Katolickiej, podjąłby Ksiądz Infułat tamtą decyzję z 1986 roku jeszcze raz? To trudne pytanie. Jedno mogę jednak powiedzieć, że przez te 25 lat pracowałem na „półtora etatu” – to znaczy 12 na 24 – i próbowałem, wraz z moimi współpracownikami, budować tę instytucję, która wciąż była zaskakiwana i konfrontowana z tymi wszystkimi wydarzeniami, które działy się w naszej Ojczyźnie, a które miały swoje reperkusje i konsekwencje także i tutaj, nad Sekwaną, i w całej Francji. Na przykład potrzeba większej ilości kapłanów. Może potrzeba byłoby nam jeszcze więcej regularnej formacji duchowej kapłanów, ale równocześnie też i wiernych. Próbujemy to czynić. Już kilka razy odbywało się, o czym wspominałem, np. Forum polonijne. Nasi rodacy często są jednak nastawieni zbyt „konsumpcyjnie” w stosunku do duszpasterstwa. Częściej pytają – co duszpasterstwo czyni dla mnie, niż o to – co ja mogę uczynić dla wspólnoty, żeby nasze duszpasterstwo jeszcze bardziej mogło się rozwinąć. Sami, przy okazji dziękczynienia za tę naszą instytucję, która liczy sobie już 175 lat, będziemy robić rachunek sumienia. Jest on bowiem konieczny do tego, żeby być i żał za grzechy, i mocne postanowienie poprawy, i nadzieja – na ukierunkowanie życia duszpasterskiego Polonii na następne lata.

Jakie w związku z tym są najpilniejsze zadania stojące dzisiaj przed Polską Misją Katolicką we Francji, kierowaną przez Księdza Infułata? Zasadnicza kwestia to świadomość potrzeby nowej ewangelizacji, głównie środowiska polskiego, to, o czym mówił mi jeden z biskupów francuskich: „Księżo Rektorze, niech Ksiądz Rektor przyśle tu kapłana, zanim wasi rodacy spoganiąją”. Prawdą jest bowiem niestety to, że nasi rodacy bardzo często upodabniają się do otoczenia, wybierając to, co łatwiejsze, co zewnętrzne. Zamiast się integrować, asymilują się do otoczenia społecznego Francji, biorąc z niego to, co jest negatywne. Dlatego zadaniem naszym pozostaje – przede wszystkim docierać do tych naszych rodaków, pozostaje troska o ich formację duchową. Próbuujemy to czynić, również z dyrektorem Studium Etyczno-Filozoficzno-Społecznego, Księdzem Wacławem Szubertem. Myślę, że ta formacja inteligencji jest ważna, po to, by pogłębiać naszą wiarę od strony

naukowej, by angażować się we wspólnoty, których jesteśmy członkami. Myślę, że nie mniej ważną rolę w środowisku polonijnym odgrywają Domy PMK, które z jednej strony zostały założone, po to, żeby pomóc w istnieniu od strony materialnej Misji, ponieważ sama Polonia tylko w części może pokryć koszty jej działalności, a z drugiej strony ogromnie istotny jest aspekt duchowy ludzkich spotkań, które się tam odbywają. Te Domy pozwalają spotykać się naszym rodakom z całej Europy, a nawet z całego świata. Te Domy są ośrodkami, w których można doznać duchowej odnowy, nabrać pełni sił, na nowo poczuć się dumnym z tego, że jest się Polakiem, tutaj, na ziemi francuskiej, czy w innym kraju. W tych Domach ogromną rolę odgrywa obecność Sióstr zakonnych, nie tylko ze względu na ich świadectwo, ale jednocześnie ze względu na ich postęgę duszpasterską, którą zapewniają. Chciałbym przy okazji podziękować i kapelanom, i Siostronom, które pracują w poszczególnych ośrodkach.

Spełnienia jakich życzeń pragnąłby Ksiądz Infułat na dalszą postęgę Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji?

Z jednej strony myślę, o jeszcze większej jedności kapłanów, którzy są rozrzućeni po całej Francji. Oby Misja, która została dostrzeżona przez Episkopat Francji, mogła jeszcze bardziej harmonijnie się rozwijać, zwłaszcza, że nasz wkład w tutejszy Kościół lokalny jest istotny, a Francuzi chcieliby, żeby był jeszcze większy. Zwłaszcza, jeśli chodzi o zaangażowanie duszpasterskie. Życzyłbym kapłanom, szczególnie tym zaangażowanym w dwóch wspólnotach, francuskiej i polskiej, szczególnej roztropności duszpasterskiej, żeby wspólnoty polskie nie były zaniedbywane na rzecz francuskich, i żeby ta harmonia integracji dokonywała się w sposób jeszcze bardziej pełny.

A z drugiej strony, żeby nasi Rodacy, którzy są nieraz w trudnych warunkach emigracyjnego bytu, ponieważ zaczynają od początku budować swoje życie, czy to indywidualnie czy rodzinnie, czuli się mimo to odpowiedzialni za każdą Wspólnotę parafialną. I aby nasze Wspólnoty były wspólnotami modlitwy, wspólnotami świadectwa i wspólnotami ewangelizacji.

rozmawiali:

Pawel Osikowski i ks. Tomasz Sokół

25 LAT POSŁUGI REKTORSKIEJ KS. INF. STANISŁAWA JEŻA

Zatroskanie o kapłanów

Jako jeden z ponad 120 polskich kapłanów, pracujących w ramach Polskiej Misji Katolickiej we Francji, pragnę dotychczas się do tych wszystkich, którzy dziękują Bogu za dar 25-letniej posługi rektorskiej Ks. Infułata Stanisława Jeża.

Posługa ta, najdłuższa z dotychczasowych, jest też przebogata treścią w jakże wielu dziedzinach istnienia i działalności PMK we Francji.

Osobiście chciałbym poruszyć i chociaż trochę ukazać troskę Ks. Rektora o kapłanów i ich pobyt we Francji. Sam mam doświadczenie rozpoczęcia pracy duszpasterskiej, jeszcze przed przybyciem Ks. Rektora Stanisława Jeża do Misji. Było to w jednej z parafii polskich w północnej Francji, gdy przybyłem tam po śmierci wieloletniego duszpasterza. Chociaż istniały już tam wypracowane struktury duszpasterstwa, to jednak razem z parafianami byliśmy sami skazani na wynajęcie mieszkania dla księdza polskiego.

Gdy obserwuję od 25 lat istniejącą formę zatroskania o kapłanów Polskich, to rośnie podziw i uznanie dla pracy Księdza Rektora. Przed każdą nomi-

nacją danego kapłana, czy tworzenia nowych placówek duszpasterskich dla naszych Rodaków, ile tam było wielokrotnych wizyt w Polsce i próśb skierowanych do księży biskupów, by zechcieli wystać swego kapłana do pracy w PMK we Francji. Następnie wielokrotnie ponawiane wyjazdy do poszczególnych biskupów francuskich, powtarzane rozmowy z przedstawicielami danego księdza biskupa, by spisać konkretne umowy czy formy pracy każdego polskiego kapłana, czy to wśród Polaków, czy we wspólnotach mieszanych polsko-francuskich, czy wśród Francuzów. Widać w tym wszystkim ogromne zaangażowanie Ks. Rektora, by stworzyć optymalne warunki dla każdego kapłana, a szczególnie dla tego, który rozpoczął

pracę w nowopowstałym polskim ośrodku duszpasterskim. I to była ta najżywotniejsza codzienność mijającego 25-lecia, za którą Księdzu Rektorowi winniśmy wyrazić szczególną wdzięczność.

Rocznica ta jest także dobrą okazją, by życzyć Ks. Rektorowi dalszego Bożego błogostawieństwa w tym współczesnym pisaniu i tworzeniu dzieł apostolskich we Francji.

Ks. Wacław Szubert

25 LAT POSŁUGI REKTORSKIEJ KS. INF. STANISŁAWA JEŻA

Człowiek, który bardzo dużo musiał wcześniej przemyśleć

Kiedy w styczniu 1986 r. – dwadzieścia pięć lat temu – w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu staje przed wiernymi nowy rektor Polskiej Misji Katolickiej, niewielu może powiedzieć, że go zna. Kapłan o sylwetce i twarzy młodzieńca też nie zna tu wielu – ni z księży, ni z wiernych. Ksiądz Stanisław Jeż nie jest jednak nowicjuszem, jest już kapłanem z głęboko przeżytym doświadczeniem.

Najpierw osiem lat misji w Kongo Brazaville potem dyrektora paryskiego Biura międzynarodowej organizacji Pomoc Kościołowi w Potrzebie formują i uzbrajają jego osobowość. W warunkach, które nigdy nie były łatwe, tworzy się duch wolny, nie dający się manipulować tym, co „politycznie słuszne”, duch odważny, gotowy narazić się na krytykę, ale duch autentyczny i konsekwentny

Przekonany o głębokim związku synowskiej miłości do kraju ojców z najprawdziwiej ludzką miłością do Boga, wie że jedyną skuteczną siłą jest ta, którą daje Chrystus. „*U nas to, co religijne zawsze łączyło się z tym, co patriotyczne.*” i „*Być kapłanem, to znaczy być zaprzyjaźnionym z Chrystusem i Jego tajemnicą odkupienia.*” – mówi. I jeszcze jedno zdanie dzisiejszego Jubilata: „*Przyszłość jest czymś żywym, jeśli ma się oparcie w nadziei. Natomiast treść nadziei wyłania się z dziedzictwa przeszłości, z wartości kulturowych narodu.*”

Wobec tej stu pięćdziesięcioletniej przeszłości Polskiej Misji Katolickiej we Francji trzeba było właśnie podjąć zadania na przyszłość. W momencie, w którym obejmuje funkcje rektora, Misja obchodzi nadzwyczaj uroczyste 150 rocznicę swojego istnienia. Dzisiaj przygotowuje obchody rocznicy 175!

Ten młody kapłan wie, że, nieznanemu środowisku polskiemu, nie tylko będzie musiał potwierdzić tu swoją osobę ale przede wszystkim sprostać nowym wymogom, wyzwaniom wręcz, tej instytucji, którą Prymas Polski, kardynał Józef Glemp właśnie mu powierzył.

Doświadczenie i przekonania wewnętrzne pozwolą mu nie tylko znieść trudności, ale i niezrozumienie a nawet wrogość.

Nie poddałby się nękającym go komunistycznym władzom Kongo-Brazaville, gdyby nie powaliła go malaria. Trzeba było

nauczyć się francuskiego, ale też dwóch języków afrykańskich – *lingala* i *mbosi* – by móc słowem głosić Słowo i czynem służyć Miłości. Nauczył się ich, bo było to konieczne dla spełnienia przyjętej misji.

Nie umiałby może starać się o pomoc dla Kościoła w potrzebie, gdyby nie miał ugruntowanej świadomości o fundamentalnym dla każdego człowieka prawie do wolności życia wewnętrznego i do jego owoców nieoczekiwanych.

Podjmując zadanie prowadzenia Polskiej Misji Katolickiej we Francji, wie doskonale, że będzie musiał nie tylko zagwarantować jej solidne fundamenty organizacyjne i materialne, ale też dostosować je do sytuacji historycznie nowych.

Wiemy wszyscy, i inni będą o tym mówić lepiej, jakie są owoce jego pracy i jego walki. Polska Misja Katolicka jest dzisiaj instytucją doskonale zorganizowaną i prężną.

Co zaś mniej może znane wszystkim to źródła, z których czerpał siły przez te dotychczasowe 25 lat pracy, pracy, która nigdy nie stała się dla niego rutyną.

„*Dla mnie ideałem w kapłaństwie są trzy postaci: Ojciec Święty, ks. Jerzy i siostra Teresa z Kalkuty.*” – zwierzył się kilka lat temu Ks. Infutat. Jan Paweł II jako wzór dojrzałości człowieka doświadczonego cierpieniem i wypełnionego radością życia. Ks. Jerzy Popiełuszko dlatego, że choć słabego zdrowia przyjął powierzone mu przez Kościół zadanie. Matka Teresa ponieważ umiała pogodzić bezgraniczne oddanie się biednym z gorliwą modlitwą...

Doświadczenie, poczucie obowiązku i modlitwa – to wszystko, co najmniej widoczne, a co daje najbardziej konkretne owoce.

Siostra Irena Jastrzębska, nazaretanka, uczestniczka Powstania Warszawskiego, pierwsza dyrektorka Domu Pielgrzyma Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes mówi: „*Ten człowiek stawia na jedno. Na Opatrzność.*” „*Mnie się zdaje, że jest to człowiek, który bardzo dużo rzeczy musiał wcześniej przemyśleć, i w tym wymiarze czysto ludzkim, i w tym nadprzyrodzonym. Na przykład jego kazania. Tam nie ma banatów, wzniosłych pięknych słów bez wewnętrznej prawdy i siły. Jest autentyczny...*”

Aktywny, aż nadto – powiedzą niektórzy, stale gdzieś w drodze, a jednak znajdujący czas na sięganie do źródeł. Wielokrotnie słuchając jego kazań, zaskoczony byłem niebanalnymi cytatami, które przytaczał, a na które nigdy dotąd sam nie wpadłem. To znaczy, że znajduje czas na czytanie, ale przede wszystkim, że doskonale rozumie to, co jest w każdym z nas i co wydobyć jest jego kapłańskim zadaniem. Kiedyś, na spotkanie z młodzieżą przyniósł ten oto tekst Fryderyka Nietzsche, tego, który powiedział „Bóg nie żyje”:

*O nie! O powrót znów
Z wszystkimi mękami swymi
Do ostatniego z samotników!
Wszystkie źródła moich też
Do Ciebie płyną wszak.
Ostatni serca mego płomień
Tobie zapłonął.
O powrót, przyjdź,
Nieznany Boże mój,
Mój bólu, me ostatnie szczęście.*

Gdyby nie On, może nikt tego krzyku miłości by im nie przeczytał. □

Jan Konieczny.

Rada Krajowa Federacji Polonii Francuskiej składa

Księdzu *Infulatowi Stanisławowi Jeżowi* najserdeczniejsze gratulacje z okazji srebrnego jubileuszu pełnienia funkcji rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji i życzenia wielu jeszcze lat owocnej pracy dla

dobra wspólnoty polskiej we Francji.

Cercle de France des Amis de la Fondation Jean Paul II

présente à *Mgr Stanisław Jeż*, son président d'honneur, ses vœux les plus cordiaux de la bénédiction de Dieu à l'occasion du 25e anniversaire de sa nomination au poste du Recteur de la Mission Catholique Polonaise en France.

LA PAGE DES FRANCOPHONES de Richard Zienkiewicz (frankofon@laposte.net)

Le jubilé de notre Recteur

Le Recteur de la Mission Catholique Polonaise en France, Monseigneur Stanisław Jeż, fête le vingt-cinquième anniversaire de son rectorat.

Un jubilé, dans l'Ancien Testament, revient tous les cinquante ans. Mais cinquante ans, c'est long. Alors, en attendant le cinquantenaire de sa nomination à la tête de la Mission Catholique Polonaise en France, réjouissons-nous déjà de la moitié du chemin parcouru, des vingt-cinq ans que Monseigneur Jeż vient de passer comme recteur de cette Mission dont il a pris la direction en 1986 et qu'il a développée avec succès. Mais avant d'en arriver là, notre Recteur a bien roulé sa bosse. Un collaborateur de Głos Katolicki, Jerzy Klechta, a écrit un petit livre en polonais, intitulé « De Nowy Sącz à Paris, en passant par la brousse ». Nowy Sącz, c'est une ville moyenne, à cent-huit kilomètres au sud-est de Cracovie par la route. Elle est située au pied des Beskides et seuls quelques kilomètres la séparent de la Slovaquie. Pour nous, l'intérêt de cette ville qui appartient au diocèse de Tarnów, c'est qu'elle a vu naître notre Recteur, un jour de juin 1945, dans le quartier de Wólki. Le jeune Stanisław fait partie d'une fratrie de cinq garçons et trois filles. À la maison, sa mère Zofia s'occupe des enfants, tandis que son père Józef travaille comme tailleur. Très tôt, grâce à ses parents qui ont eu une grande influence sur sa foi, le jeune enfant fait preuve de piété et devient servant d'autel. Son père, comme il l'a avoué plus tard, priait tous les jours pour qu'un de ses fils devienne prêtre. Est-ce cela qui a été le facteur déterminant ? Est-ce la neuvaine offerte par ses parents lorsque l'enfant a été gravement malade ? Est-ce l'influence du prêtre qui faisait le catéchisme à l'école ? C'est peut-être tout cela à la fois. Toujours est-il qu'après l'école primaire Stanisław va s'inscrire au petit séminaire de Tarnów pour continuer ses études, et qu'au bout du compte il est ordonné prêtre en 1969. Il devient vicaire de Pleśna, à une douzaine de kilomètres au sud de Tarnów, tout en poursuivant ses études à l'Université catholique de Lublin. Deux ans après son ordination, son évêque lui propose de partir en mission en Afrique, à Fort Rousset au Congo, devenu aujourd'hui Owando. Par sa fréquentation des pères verbistes, l'esprit missionnaire était familier au jeune abbé Jeż. Il n'hésite donc pas à partir malgré son faible état de santé. À l'époque, le Congo était une

république populaire, influencée par Moscou. Tous les missionnaires occidentaux étaient expulsés du pays et remplacés au compte-goutte par des missionnaires en provenance des pays socialistes frères. Dans ce contexte, connaissant bien le système, les prêtres polonais savaient bien se débrouiller. Venant de l'Europe, il leur a fallu s'adapter aux conditions locales. Il a fallu travailler physiquement, la pelle à la main ; il a fallu se plier aux coutumes locales en dansant autour de l'autel ; il a fallu apprendre les dialectes locaux. C'est à ce prix que les missionnaires ont été acceptés par la population et qu'ils ont pu progresser. L'abbé Jeż, qui était également infirmier, a ouvert une pharmacie avec l'aide de religieuses. Ensemble, ils ont organisé des cours d'hygiène et de soins aux nouveau-nés. Il a également ouvert une librairie catholique où il vendait de la littérature indépendante, ce qui lui a valu d'être accusé d'espionnage au profit de la CIA. En 1979, le père Stanisław quitte l'Afrique pour Paris où il devient directeur du bureau parisien de l'organisation Aide à l'Église en Détresse. Il sillonne alors la France, donne des conférences, fait des sermons, visite des écoles et des paroisses, se rend à l'étranger. Sans le savoir, il se prépare ainsi à ses nouvelles fonctions. À la mort de son prédécesseur, l'abbé Jeż est nommé recteur de la Mission Catholique Polonaise en France et entre en fonction le 19 janvier 1986, l'année du cent-cinquantième anniversaire de sa fondation. En vingt-cinq ans, le Recteur va dépoussiérer l'institution, au sens propre comme au sens figuré. Il va lui donner un nouveau souffle qui va la rendre plus dynamique au service des émigrés, des nouveaux comme des anciens. Il va multiplier les paroisses ; il va ouvrir des maisons d'accueil pour les pèlerins et les vacanciers ; il va ouvrir un restaurant dans la crypte de l'église Notre-Dame de l'Assomption ; il va donner de la couleur à votre hebdomadaire. La Mission, aujourd'hui, c'est cent-trente prêtres dans soixante-dix centres pastoraux, quatorze congrégations religieuses, de nombreuses associations et cinq centres de vacances. Nous aurons l'occasion d'y revenir. En récompense des services rendus, notre Recteur a été élevé à la dignité de protonotaire apostolique par le pape Jean-Paul II en 2004. Quelques années

auparavant, il avait déjà reçu la prélatrice. Pour user d'un langage moderne, on pourrait dire que Monseigneur Jeż est un manager efficace. S'il n'était pas prêtre, il serait sûrement à la tête d'une entreprise et serait alors un concurrent redoutable, gagnant tous les jours des parts de marché. Il reprendrait de vieilles entreprises en perte de vitesse et les lancerait à la conquête de la mondialisation. Mais c'est un ecclésiastique au service de Dieu et des hommes qui, à la tête de la Mission Catholique Polonaise, donne un second souffle à des églises ou à des maisons à l'abandon. Il les fait rénover par son frère avec son entreprise puis les met à la disposition des fidèles polonais. Un jour, mon épouse, en plaisantant, a dit à Monseigneur Jeż : « Si vous continuez comme cela, vous allez bientôt devenir évêque ! », et il lui a répondu : « Si vous saviez ! Je n'en ai pas le titre, mais j'en fais déjà le travail ! ». Monseigneur, depuis la création de la Mission, vous en êtes le treizième recteur. Ce chiffre porte chance – tant à vous qui réussissez dans tout ce que vous entreprenez, qu'à nous qui en profitons. Laissez-moi vous remercier pour tout ce que vous avez fait durant ce quart de siècle pour l'Église, pour la foi, pour notre communauté, pour nos racines et nos valeurs. Laissez-moi aussi exprimer le vœu que le quart suivant soit tout aussi fructueux que le premier ! □

25 LAT POSŁUGI REKTORSKIEJ KS. INF. STANISŁAWA JEŻA

Z okazji srebrnego jubileuszu

Czcigodny i drogi Księżę Infułacie

Z okazji srebrnego jubileuszu Twojego rectoratu, pragnę w imieniu zarządu i członków stowarzyszenia Concorde wyrazić naszą głęboką wdzięczność za

całe dobro, którego Rodacy we Francji doznali od Polskiej Misji Katolickiej pod Twoim przewodnictwem. Były to dla Ciebie lata trudu i troski, licznych przedsięwzięć i osiągnięć, chwil radosnych i zapewne

również chwil przeciwności i cierpienia. Niech dobry Bóg wynagrodzi Twój codzienny trud i darzy Ciebie zdrowiem i siłą na dalsze długie lata posługi dla dobra PMK, Kościoła i Polonii. □

Barbara Ptaszczyńska

Oczekiwany, chociaż nieznan

...ciąg dalszy ze str. 7

Trzeba przy tym pamiętać, że Ks. Rektor dzięki swojej otwartości i wielkim organizatorskim zdolnościom, otoczony jest liczną grupą współdziałających z nim środowisk ludzi świeckich, Polaków i Francuzów, na przykład w Radzie Stowarzyszenia Concorde, które stanowi prawno-administracyjne ramię PMK (obecnie Prezesem jest pani Barbara Płaszczyska) i umożliwia jej rozwój dla dobra Polaków i Polonii we Francji.

Na podobnych zasadach, włączania w działalność PMK ludzi świeckich, działa i wydawany jest przez nią Głos Katolicki. Niedługo po objęciu urzędu, to Ks. Rektor wprowadził ich do redakcji. Latem 1988 r. mówił: „Dziś uważam, że eksperyment się powiódł. (...) Ciągłe jesteśmy *nawracani* na materializm, stąd ciągle potrzeba szukania nowych dróg i sposobów głoszenia współczesnemu człowiekowi niezmiennego orędzia Chrystusa.”

14 września 1987 nasz Tygodnik ukazuje się w nowej formule. Od 15 października 1989 każdy numer Głosu „rośnie” o 4 strony i automatycznie powiększa się sieć jego korespondentów i współpracowników. 13 maja 1990 mamy radość czytać Głos częściowo w kolorze, a od Bożego Narodzenia 2008, już cały jest w barwnej szacie. Rok 2010 to nowoczesna formata graficzna czasopisma, uzupełniana także stroną internetową. Obecnie redaktorem naczelnym jest pan Paweł Osikowski. Ten rozwój bez osobistego zaangażowania w sprawę Ks. Rektora i wsparcia PMK byłby niemożliwy.

Wielkim osiągnięciem jest istniejące w Paryżu od 2000 r., pod patronatem Rektora PMK i KUL-u, a kierowane przez ks. Proboszcza dr Wacława Szuberta Studium filozoficzno-etyczno-społeczne, powołane i działające dzięki współpracy z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, umożliwiające młodzieży polskiej, nad Sekwaną, na autentyczne studia.

Ks. Rektor rozwija działalność PMK w łączności z Polską, z Kościołem w naszym Kraju.

PMK we Francji jest częścią Kościoła polskiego i ma te same zadania, co Kościół w Polsce. Przede wszystkim są to zadania duszpasterskie, pomoc każdemu człowiekowi w poznaniu Chrystusa i Jego nauki, aby swoje życie inspirował jej wskazówkami.

Tak też już w dniach od 11 do 21 kwietnia 1986 mamy radość gościć we Francji z oficjalną wizytą ks. kard. J. Glempa, Prymasa Polski.

W 1987 r. PMK włącza się w prace II krajowego Kongresu Eucharystycznego, poprzez miesięczne adoracje Najświętszego Sakramentu.

Po raz pierwszy, i to stanowi ewenement, polonijna delegacja świeckich z Francji, jedzie i uczestniczy później przez kolejne lata w ogólnopolskich sesjach II Synodu Plenarnego. Pełna jest również współpraca Ks. Rektora i PMK z różnymi organizacjami świeckimi we Francji poprzez m.in. coroczne pielgrzymki do Montmorency, Msze św. przy pomniku ku czci Tadeusza Kościuszki w Montigny sur Loing, czy też uczestnictwo

Na Cmentarzu polskim w Montmorency

w odstonięciu figury Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus (Notre Dame de France) w regionie paryskim 15.10.1988 r.

„(...) Głęboko przeżywana wiara w Chrystusa (...) przyczynia się do wytworzenia trudnej, ale owocnej integracji dwóch kultur: polskiej i kraju osiedlenia...” – mówił nam Ks. Rektor. Stąd też, tak duża Jego otwartość, na tradycje Kościoła lokalnego i włączanie się we wspólne inicjatywy duszpasterskie. Warto tu przypomnieć m.in. spotkanie 16 lutego 1986 z arcybiskupem Paryża, kard. J. M. Lustiger w Kościele Polskim, otwierające jubileusz 150-lecia PMK, czy też uroczystą Mszę św. w Kościele Polskim, 23 marca 1987 w intencji tych wszystkich, Francuzów i Polaków, którzy przyczynili się w ciągu ostatnich pięciu lat do zorganizowania pomocy materialnej dla Polski, jak również regularne zebrania z członkami Service National de la Pastorale des Migrants.

Głęboko wdzięczni za 25 lat, z sercem przy Bogu i rękoma przy pracy, a jednocześnie bezkompromisową postawę w sprawach etycznych i polskich – takich świadków potrzebuje dziś Kościół – za serdeczną współpracę i ojcowską opiekę, za trudy, oddanie i poświęcenie nam nieograniczonej ilości czasu, mamy nadzieję, że Ks. Rektor, odczuwa również satysfakcję ze współpracy z nami.

Zyczymy z głębi serca światła Ducha Świętego, duchowych i fizycznych sił do dalszej pracy w służbie Chrystusa. □

Opracowała dr Anna Łucka

Ps. To krótkie opracowanie powstałe na podstawie osobistych wspomnień i przeżyć jest tylko próbą i przyczynkiem do ukazania Czytelnikowi ogromu dzieła Ks. Infułata Stanisława Jeża, naszego Rektora, kaptana i człowieka powszechnie szanowanego i podziwianego.

136 Pielgrzymka Polonii europejskiej do Lourdes: 1-5 czerwca 2011

W Roku Jubileuszu 175-lecia Polskiej Misji Katolickiej we Francji, 136 Pielgrzymka Polonii Europejskiej do Lourdes odbędzie się, jak zwykle, od środy przed Wniebowstąpieniem Pańskim – tzn. od 1 czerwca – do niedzieli 5 czerwca.

Z racji 175-lecia PMK, serdecznie zapraszamy do udziału w Pielgrzymce delegacji z każdego Polskiego Ośrodka Duszpasterskiego z terenu całej Francji.

Realizując program duszpasterski na rok 2011: „Trwać w komunii z Panem Bogiem”, za przykładem Św. Bernadety -Powiernicy Matki Bożej – podejmiemy szczegółowy temat: „Razem ze Świętą Bernadetą odmawiamy *Cjzce nasz*”. Dwa doniosłe wydarzenia nadają Pielgrzymce szczególny charakter: 25 lat Domu PMK „Bellevue” oraz 25 lat posługi rektorskiej Ks. Inf. Stanisława Jeża.

Pielgrzymce będzie przewodniczył JE Ks. Abp Szczepan Wesoły. Gościem Pielgrzymki będzie polska elżbietanka, siostra Rafała Włodarczyk z Jerozolimy – heroiczna służebnica opuszczonych dzieci w Ziemi Świętej.

Jak co roku, Polska Misja Katolicka proponuje Pielgrzymom wyjazd z Paryża autokarem, w środę 1 czerwca o godz. 20. i powrót w niedzielę 5. czerwca ok. godz. 22.

Koszt udziału w Pielgrzymce:

1. autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 265 euro.
2. noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa – 170 euro.
3. opłata pielgrzymkowa od osoby – 20 euro (dla osób i grup, które organizują dojazd, hotel i utrzymanie).
4. specjalna oferta dla dzieci (4 - 11 lat): autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem: jedno dziecko – bezpłatnie (jeśli z rodzicami); – jedno dziecko – bezpłatnie, drugie i następne – 50 % (jeśli z rodzicami).

Zgłoszenia na 136 Europejską Pielgrzymkę Polonii do Lourdes prosimy kierować do Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Czeka można wystawiać na konto: „Aumerie Polonaise” z dopiskiem: „Lourdes 2011”.

Równoległe ze 136 Europejską Pielgrzymką Polonii do Lourdes odbędzie się w tym samym czasie Trzecie Europejskie Spotkanie Młodzieży. Koszt udziału młodzieży (bez podróży) wynosi 108 euro. Liczymy na Was, Młodzi Rodacy i serdecznie zapraszamy. □

Mission Catholique
Polonaise de France

Ministère de la
Culture
et du Patrimoine
National - Pologne

dans le cadre des célébrations du 175ème anniversaire (1836-2011)
de la Mission Catholique Polonaise de France

« Le Patrimoine polonais dans la Région Parisienne »

COLLOQUE INTERNATIONAL

18-19 FÉVRIER 2011

PARIS

Collège des Bernardins, 20 rue de Poissy
75005 PARIS

en coopération avec :

sous le patronage honoraire de
Son Excellence M. Tomasz Orłowski,
Ambassadeur de Pologne en France

PROGRAM

Piątek 18 lutego 2011:

- 9.00 – 9.30: Słowa powitania: Tomasz Orłowski, Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej we Francji, Ks. Inf. Stanisław Jeż, Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji; Inż. Sławomir Indyk, Prezes Polskiego Zjednoczenia Katolickiego w Regionie Paryskim.
- 9.30 – 10.30: „Geneza Polonii i ewolucja struktur PMK w Regionie Paryskim” – Gabriel Garçon, Profesor Uniwersytetu w Lille; „Zakon Księża Zmartwychwstańców – znak odnowy duchowej Wielkiej Emigracji” – O. Wiesław Śpiwak; Publikacja pt. „Zarys historyczny Polskiej Misji katolickiej” – Jerzy Klechta.
- 10.30 – 11.00: „Dziedzictwo Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu” – Prof. C. Pierre Zaleski.
- 11.00 – 11.30: Przerwa.

W Sobotę 19 lutego 2011 w Katedrze Notre Dame de Paris o godz. 16.00:

Jubileuszowa Msza Święta, pod przewodnictwem JE Ks. Kard. André Vingt-

Trois, Arcybiskupa Paryża, Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Francji.

W niedzielę, 20 lutego 2011 przedstawiciele Konferencji Episkopatu Polski będą

przewodniczyli Niedzielnej Eucharystii w Polskich Ośrodkach Duszpasterskich w Regionie Paryskim (według harmonogramu duszpasterskiego).

- 11.30 – 12.15: „Wkład Polonii Francuskiej w tworzeniu nowej cywilizacji Narodów Europy” – Prof. Dariusz Kuźmina, Uniwersytet Warszawski.
- 12.15 – 13.15: „Wkład polonijnych szkół” – Dyr. Jan Kukuryka; „Nauczanie języka polskiego w szkolnictwie wyższym” – Dr Witold Zahorski; „Polskie Seminarium w Paryżu” – Ks. Pratał Józef Grzywaczewski.
- 13.30 – 15.00: Obiad.
- 15.00 – 16.00: Panel I: „Tworzenie Rodziny Narodów Europy: Wkład ludzi polskiej nauki” – Prof. Claudine Kieda, Dr Piotr Konopka, Inż. Janusz Ptak, Arch. Piotr Szczerbiński, Arch. Jadwiga Kwinto.
- 16.00 – 17.15: Panel II: „Wkład ludzi polskiej kultury” – Dr Danuta Dubois, Dr Anna Czarnocka, Prof. Hélène Włodarczyk, Prof. Marek Tomaszewski, Prof. Michel Mastowski.
- 17.15 – 17.45: Przerwa.
- 17.45 – 18.45: Panel III: „Działalność humanitarna: Instytut Świętego Kazimierza” – Anna Mesnet-Morawska; „Pomoc humanitarna z Francji w okresie stanu wojennego” – Ks. Pratał Eugeniusz Plater-Syberg.

Sobota 19 lutego 2011:

- 9.00 – 9.30: „Dziedzictwo Centrum Dialogu Księża Palotynów w Paryżu” – O. Leszek Woroniecki.
- 9.30 – 10.00: „Polsko-francuskie braterstwo broni” – Jean Medrała.
- 10.00 – 10.30: „Polsko-francuska współpraca ekonomiczna” – Radca Minister Andrzej Sztelega.
- 10.30 – 11.00: Przerwa.
- 11.00 – 12.00: „Dzisiaj i jutro Polskiej Misji Katolickiej w Regionie Paryskim” – Ks. Inf. Stanisław Jeż; „Concorde – Stowarzyszenie Przyjaciół PMK” – Barbara Ptaszczyńska; „Studium Filozoficzne przy PMK” – Prof. Włodzimierz Dłubacz; „Katolicki Uniwersytet Lubelski; Fundacja Jana Pawła II” – Henryk Rogowski.
- 12.00 – 12.30: „Federacja Polonii Francuskiej” – Czesław Noster; „Le Rayonnement Culturel Polonais” – Prof. Gabriel Garçon; „Dom Polonii Francuskiej – Kongres Polonii Francuskiej” – Sylviane Kowalczyk.
- 12.30: – Słowo Gości.
- 13.15: Obiad.

Zgłoszenia udziału w Kolokwium są przyjmowane w poszczególnych ośrodkach duszpasterskich w Regionie Paryskim do 31-go stycznia 2011. Lista delegacji z poszczególnych ośrodków powinna być przekazana na adres : Polska Misja Katolicka – 263 bis, rue Saint Honore 75001 Paris; tel. (00 33) [0]1 55

35 32 32; fax: 01 42 96 19 89; e-mail: pmk@club-internet.fr
Szczegółowe informacje organizacyjne (zgłoszenia, opłaty za pobyt itp: Ks. dr Krystian Gawron – tel. (00 33) [0]1 43 41 52 00; PMK – tel. 01 55 35 32 32; e-mail: pmk@club-internet.fr

Spotkanie, które przemienia i umacnia w wierze

Pielgrzymka Zaufania przez Ziemię – Europejskie Spotkania Młodych – Rotterdam 2010

W dniach od 28 grudnia do 1 stycznia już po raz 33, tym razem w Rotterdamie w Holandii odbyły się Europejskie Spotkanie Młodzieży nazywane Pielgrzymką Zaufania przez Ziemię. To spotkanie młodych na przelocie starego i nowego roku jest organizowane w jednym z głównych miast Europy już od 1978 roku przez międzynarodową wspólnotę ekumeniczną Taizé.

Wspólnota została założona w 1940 r. we Francji w małej wiosce Taizé, niedaleko Lyonu przez Szwajcara, brata Rogera. Po śmierci brata Rogera, zamordowanego 16 sierpnia 2005 r., przełożonym Wspólnoty został 51-letni brat Alois – katolik pochodzący z Niemiec.

Jego list z Chile towarzyszył rozważaniom młodych na spotkaniu w Holandii.

Na tę pielgrzymkę Zaufania, która zawsze jest wielką niewiadomą, wybrała się również niewielka grupa młodzieży polskiej z Paryża, z parafii Wniebowzięcia N.M.P., pod opieką ks. Łukasza: ks. Piotr, Anna, Teresa, Joanna i Karol. W spotkaniu uczestniczyliśmy wspólnie z młodymi z kilkunastu krajów, w sumie zjechało się około 30 tysięcy ludzi. Ten czas odcisnął się na naszych życiorysach, naszym myśleniu i sercu. Dlatego też, każdy z uczestników napisał kilka słów o swoim doświadczeniu i przeżyciach.

„Od samego początku, czyli od wyjazdu z Paryża, był to dla mnie czas otwierania się na to co Pan Bóg przygotował. Pielgrzymka zaufania. Podróż, spotkanie z młodymi z różnych krajów, modlitwa, wyjątkowa atmosfera. Słowa brata Alois... Nasze sera chcą też otwierać się na tych wszystkich, którzy nie potrafią wierzyć w Boga i szukają sensu swego życia. Wiara w Chrystusa nie oddala nas od tych, którzy nie potrafią wierzyć. Chrystus przybył, abyśmy stawali się bardziej ludzcy, aby uczynić nas braćmi i siostrami wszystkich.

W tych dniach modlitwy, ciszy i spotkania, w sercu rodzi się jedno wyjątkowe odczucie, Panie dziękuję Ci za łaskę i doświadczenie wiary!” – ks. Łukasz Skawiński.

„Czym byto dla mnie spotkanie w Rotterdamie? Powrotem do źródła i nauk pokory. Doświadczeniem Bożej obecności w młodym człowieku, dzięki któremu na nowo odkrywałam prawdę wiary” – Anna Polaczek.

„W Rotterdamie na nowo odkryłem, jaką radość przynosi wspólna modlitwa. Sposób, w jaki się tam modliliśmy, sprzyja wyciszeniu, wstuchaniu się w głos Boga. Wielokrotne wyśpiewywanie słów modlitwy oczyszcza umysł z niepotrzebnych myśli i rozproszeń. Śpiewanie Bogu i o Bogu, stuchanie Jego Słowa przynosi ogromną radość i pokój ducha. Tyimi dobrami

człowiek później chce się dzielić, ale sam jest zewsząd nimi obdarowywany i tak Miłość wzbiera i rozlewa się po mieście, dotyka innych jego mieszkańców, rodzin goszczących młodzież Taizé. Później Miłość rozjeżdża się po Europie, wierzę, że rozlewa się dalej ze swojej obfitości. Tegoroczne spotkanie młodych to był piękny czas z pięknymi ludźmi zakochanymi w Jezusie.” – Karol Wojtowicz.

„Kiedy się tam jedzie po raz pierwszy nie wiadomo czego się spodziewać. Ma nas być około 30 tys. osób z całej Europy, będziemy się razem modlić i spędzać Nowy Rok, ok, ale konkretnie, o co tam chodzi? Tam działo się coś pięknego. To „coś” trwa do dziś i chcę, i będę próbowała podtrzymywać to „coś”. Nie bardzo wiem jak to opisać, ale porównywałabym to z zakochaniem się w kimś: chce się być kochanym i kochać. Właśnie tam się idzie żeby się zakochać w Bogu poprzez muzykę, rozmowę, śpiewy... Krotko mówiąc, spotkanie młodych Europejczyków w Rotterdamie to: Nowy Rok, którego się nie zapomina. Piękne śpiewy w salach, kościołach, w metrze, nowe znajomości, poznawanie obyczajów kraju, w którym odbywa się spotkanie, ćwiczenie języka angielskiego. A przede wszystkim odczuwa się tam obecność Boga.

Zachęcam każdą i każdego, aby się wybrali na przyszłe spotkanie, które odbędzie się w Berlinie!” – Teresa Indyk.

Każdy z uczestników ma różnorodne doświadczenia, choć dotyczące Boga, wiary i człowieka. Dla mnie był to czas uczenia się prostoty i pokory (jedzenie i siedzenie na ziemi), dobroci serca i otwartości na chrześcijan innych wyznań, czasem szukania pokoju serca. Pięknym momentem była wspólna modlitwa o pokój i jedność na świecie w ostatni dzień i godzinę roku, 31 grudnia o godz. 23.00. Mieszkaliśmy w jednym protestanckim kościele, modliliśmy się w drugim i byliśmy przyjęci, jako bracia i siostry w Chrystusie. Modliliśmy się razem kontemplując i wielbiąc Boga, błogostawiliśmy wspólnie z pastorami młodych. Jedno-czyt nas Chrystus, który był pośród nas dając nam radość, ucząc współczującej miłości i przebaczenia.

„I wszyscy możemy odkryć: przebaczenie otrzymane lub ofiarowane jest źródłem radości. Pewność, że mi przebaczone, to może najgłębsza radość, ona daje wolność. Tu jest źródło wewnętrznego pokoju, którym Chrystus chciałby nas obdarować. Ten pokój zaprowadzi nas daleko i ogarnie innych ludzi i cały świat” – brat Aloes. □

Opracował: ks. Piotr Wróblewski

Czcigodny Księżę Infulacie

Gorąco pragniemy z okazji jubileuszu 25-lecia posługi rektorskiej podziękować Księdzu Infulatowi za zaangażowanie i świadectwo – tak bardzo dla nas wszystkich budujące. Prosimy Boga o dalsze błogosławieństwo, łaski Ducha Świętego i zdrowie dla Księdza Jubilata.

Arka

Wielce Czcigodnemu Ks. Inf. Stanisławowi Jeżowi!

Z okazji jubileuszu 25-lecia posługi rektorskiej pragniemy złożyć gratulacje i życzenia wszelkich łask i błogosławieństw zarówno w dalszej pracy duszpasterskiej jak i w życiu osobistym oraz dziękujemy za wszystko, co Bóg przez Księdza Infulata działa dla nas wszystkich. W imieniu Zarządu PZK Regionu Paryskiego

Sławomir Indyk – Prezes

**Przewielebny Ks. Inf. Stanisław Jeż
Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji**

W związku z pięknym Jubileuszem 25-lecia kierowania przez Księdza Rektora Polską Misją Katolicką we Francji, pragnę przekazać moje najszczerze wyrazy uznania i wdzięczności za to dzieło. Dziękuję gorąco zwłaszcza za wszelką życzliwość i opiekę nad Studium Filozoficzno-Etyczno-Społecznym, działającym od ponad 12 lat przy PMK w Paryżu. Szczególnie wdzięczny jestem za zrozumienie dla roli for-

macji uniwersyteckiej (filozoficznej) młodych Polaków na emigracji we Francji. Składam podziękowania i gratulacje także w imieniu całej wspólnoty Studium – jego profesorów i studentów. Życzę, aby Bóg obdarzał Księdza Rektora dobrym zdrowiem i wszelkimi łaskami, tak niezbędnymi w trudnej posłudze kapłańskiej na obczyźnie.

*Z wyrazami najgłębszego szacunku,
prof. dr hab. Włodzimierz Dłubacz*

Kierownik KFB KUL (Lublin) i Dyrektor SFES i IPC (Paryż)

NIEDZIELA 6 LUTEGO, GODZ. 15 - PARAFIA BOŻEGO MIŁOSIĘDZIA: PARYŻ - 20, RUE LEGENDRE**Spotkanie Sióstr Zakonnych Regionu Paryskiego**

Serdecznie zapraszam Czcigodne Siostry na doroczne spotkanie polskich sióstr zakonnych, pracujących w Regionie Paryskim. Odbędzie się ono w gościnnej Parafii Bożego Miłosierdzia, w niedzielę 6 lutego.

Będzie ono miało wyjątkowy charakter, przypada bowiem w roku wielu jubileuszów: 175-lecia Polskiej Misji Katolickiej, 25-lecia Domu „Bellevue” w Lourdes oraz 25-lecia posługi rektorskiej Księdza Inf. Stanisława Jeża.

Proponuję następujący program Spotkania:

15.00 – Słowo przywitania – Ks. prał. Edwin Rzeszuto, Proboszcz Parafii Bożego Miłosierdzia;

15.15 – Nabożeństwo do Bożego Miłosierdzia połączone z modlitwą do Matki Bożej, podczas którego za-bierze głos Ks. Inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK we Francji;

15.45 – Konferencja: „Jak powstał kanon Pisma Świętego?” – Ks. dr Krystian Gawron

16.30 – Złożenie życzeń Jubilatowi i wspólna agapa.

Jestem przekonany, że to wyjątkowo ważny moment w historii Polskiej Misji Katolickiej, zwłaszcza przed uroczystościami w Collège des Bernardins w dniach 18-19 lutego 2011 i w Katedrze Notre-Dame de Paris w sobotę 19 lutego o godz. 16.00.

Licząc na solidarną postawę Czcigodnych Sióstr, w imieniu Księdza Rektora, Polskiej Misji Katolickiej raz jeszcze serdecznie zapraszam na Spotkanie. Ze względów organizacyjnych, bardzo proszę o potwierdzenie swojego udziału.

Łączę wyrazu głębokiego szacunku i oddania w Chrystusie – naszym Mistrzu i Panu.

Ks. Krystian Gawron, Wicerektor PMK we Francji

Forum katolickie w Lotaryngii

Sobota, 29 stycznia 2011 roku – godz. 9h30 – 15h00
Soeurs de la Providence w Peltre – 7 km od Metz.

Adres: Maison Saint André, 2 rue Saint André, 57245 Peltre
Międzynarodowe Kolokwium Naukowe, które odbyło się w maju 2010 roku w Nancy ukazało skarby polskiego dziedzictwa narodowego w Lotaryngii i w Alzacji. Jakże ogromny wkład zawdzięczamy ludziom świeckim! Forum Katolickie w Metz jest kontynuacją tego Kolokwium.

Program pierwszego Forum Katolickiego w Lotaryngii skupi uwagę uczestników na aktualnej roli i zaangażowaniu ludzi świeckich w polskich wspólnotach w Lotaryngii.

Forum jest otwarte dla wszystkich, zwłaszcza dla tych, którym sprawy polskie leżą na sercu. Serdecznie zapraszamy!

Program:

9.30 – 9.45: Przybycie uczestników; 9.45 – 10.00: Jutrznia; 10.00 – 10.45: „Ludzie świeccy w Kościele dzisiaj” – ks. dr Krystian Gawron; 11.00 – 11.30: „Polskie Zjednoczenie Katolickie” – p. Lech Dolata; 11.30 – 12.15: Msza św.; 12.30 – 13.30: Wspólny posiłek; 14.00 – 15.00: Wymiana doświadczeń przedstawicieli polskich ośrodków.

Ze względów organizacyjnych, bardzo prosimy o zgłaszanie swojego udziału w Forum u swoich dusz-pasterzy, bądź na adres: Ks. dziekan Wiśław Tomkiewicz, 14 rue des Capucins 57000 Metz, tel. 03 87 75 43 88. Serdecznie zapraszamy! □

Ks. Wiśław Tomkiewicz

Dziekan Dekanatu Wschodniego – Lotaryngia

Forum katolickie w Alzacji

Sobota, 5 luty 2011 roku – godz. 9h30 – 15h00
9, rue Hochwald 67000 Strasbourg

Międzynarodowe Kolokwium Naukowe, które odbyło się w maju 2010 roku w Nancy ukazało skarby polskiego dziedzictwa narodowego w Lotaryngii i w Alzacji. Jakże ogromny wkład zawdzięczamy ludziom świeckim! Forum Katolickie w Strasburgu jest kontynuacją tego Kolokwium. Program pierwszego Forum Katolickiego w Alzacji skupi uwagę uczestników na aktualnej roli i zaangażowaniu ludzi świeckich w polskich wspólnotach w Alzacji. Forum jest otwarte dla wszystkich, zwłaszcza dla tych, którym sprawy polskie leżą ogromnie na sercu. Serdecznie zapraszamy!

Program:

9.30 – 9.45: Przybycie uczestników; 9.45 – 10.00: Jutrznia; 10.00 – 10.45: „Ludzie świeccy w Kościele dzisiaj” – ks. dr Krystian Gawron; 11.00 – 11.30: Przerwa; 11.30 – 12.15: „Teologia liturgii” – ks. Wojciech Niemczewski; 12.30 – 13.30: Wspólny posiłek; 14.00 – 14.45: Msza św.; 15.00 – 16.00: Wymiana doświadczeń przedstawicieli polskich ośrodków.

Ze względów organizacyjnych, bardzo prosimy o zgłaszanie swojego udziału w Forum u swoich dusz-pasterzy bądź na adres: Ks. Ryszard Górski - 9, rue Hohwald 67000 Strasbourg; tel. 03 88 22 23 56. Serdecznie zapraszamy! □

Ks. Ryszard Górski

Duszpasterz Polski w Strasburgu

Ks. Stanisław Kupczak

Dziekan Dekanatu Wschodniego – Alzacja

„Gościa niedzielnego” pytanie o wychowanie

Trudne zasypianie

Nasza 9-letnia córka jest bardzo wrażliwa, wymaga wiele uwagi, zainteresowania. Młodsze dzieci w wieku 6 i 2 lata absolutnie nie mają problemu z zasypianiem. Najstarsza zawsze spała i zasypiała źle, długo i po wielu ceremoniach. O 20.00 przestaje czytać książkę, idzie do łazienki, następnie przychodzi powiedzieć dobranoc, całusy, krzyżyk. I zaczyna się: „powiedz, jak będziesz zasypiać”, „przychodź do mnie”, „gdzie teraz będziesz i co będziesz robić”. A potem nie śpi, często wychodzi sprawdzić, co robię (średnio co 10 min). Potem jest płacz, bo ja za którymś jej wyjściem już się denerwuję. Mamy małe mieszkanie, ja jestem za ścianą. Przychodziłam zwykle do niej regularnie, tak co 20 min. Teraz nie mam szans, bo ona ciągle wychodzi. Wczoraj zasnęła o 22.30. Ja bardzo się staram zachować cierpliwość, ale różnie to bywa. Rozmawiam z nią, pytam, ale córka nie wie, dlaczego tak robi. Mówi, że bardzo się boi, iż ja zasnę wcześniej. Jak wyjść z tej nakręcającej się spirali stresu i nerwów? Może za wcześnie kładzie się do łóżka? Jednak sama około 20.00 zaczyna szykować się do snu. W tym samym pokju zupełnie bez problemów zasypia syn, w tym czasie śpi też najmłodsza.

Zniecierpliwiona mama

Sama źle zasypiałam jako dziecko, więc rozumiem Państwa córkę. Pamiętam, jakie to przykre, gdy mama złości się na męczące się z zasypianiem dziecko. Wtedy naprawdę trudno zasnąć. Dopiero gdy się pojawiło prawdziwe zmęczenie nastolatki, sen stał się cudownym zakończeniem każdego dnia. Proszę porozmawiać ze starszymi osobami mającymi problem z bezsennością. Każdy potwierdzi, że im bardziej chce zasnąć, tym trudniej. Dlatego najlepiej ośmieszyć sam problem (ale nie dziecko), pomniejszyć go, ale nie robić z niego wieczornego ceremoniału. Córka się męczy i szczerze boi się czegoś, czego nie potrafi nazwać. To może być kompletna bzdura, a zapewniam Panią, że rozmowy jej rówieśniczek pełne są nieraz zdumiewających informacji. Coś się kiedyś musiało stać, a może padło tylko zdanie, którego już nie pamięta, ale pozostał lęk z jakichś powodów dziecko nie czuje się bezpieczne. Dlatego nie należy jej zmuszać, złościć się, tylko wspierać, roz-

śmieszać. Może tak Pani organizować wieczór, by wtedy kręcić się po mieszkaniu, a może warto, by Pani jej spokojnym i jednostajnym głosem coś poczytała, by to były Wasze wspólne chwile. Nie stwarzać nerwowej atmosfery, bo już dostatecznie w tej kwestii negatywnie się wyróżnia na tle młodszego rodzeństwa. Najlepiej zapewnić, że Pani będzie długo się czymś zajmowała, a ona nie musi spać, tylko spokojnie czytać, leżeć, marzyć, myśleć, a najlepiej modlić się. Dlatego niech idzie się myć, niech się kładzie, ale niech spokojnie czyta tak długo, jak tylko chce. Najlepiej bardzo pogodne książki. Niech ma pod ręką różaniec, niech próbuje się modlić, z nim zasypiać, bo to Boża pomoc. Gdy moje dzieci były małe, wieczorami najczęściej krzątałam się, układałam ubranka i chodząc spokojnie między pokojami, nuciłam w kółko te same piosenki, głównie pieśni wieczorne, maryjne. Do dzisiaj na dźwięk tych melodii śmieją się i mówią, że od razu chce im się spać. Jedno jest pewne – problem wnet minie. Zapewniam, że będą takie wieczory, gdy Pani pójdzie spokojnie spać, a córka będzie ślęczała nad podręcznikami, aż zaśnie z nosem w książkach. Może jutro zaproponować, że przestajecie się przejmować zasypianiem, bo to przecież nie jej wina? Można jej na niby zazdrościć, że ma wieczorny czas na rozmyślania, na rachunek sumienia, na planowanie. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Justyna Kowalczyk wygrała cykl Tour de Ski. Polka jest pierwszą zawodniczką w historii, która dwa razy z rzędu triumfowała w tej prestiżowej imprezie. Polska biegaczka prowadzi też wysoko w klasyfikacji Pucharu Świata.

☺ Nic dziwnego, że Justyna Kowalczyk została wybrana najlepszym Sportowcem Polski w 2010 roku. W 76. już Plebiscycie „Przeglądu Sportowego” i TVP na 10 Najlepszych Sportowców Polski drugie miejsce zajął Tomasz Gollob, a trzeci był Adam Małysz. Pierwszą „dziesiątkę” uzupełnili: 4. Maja Włoszczowska - kolarstwo górskie; 5. Tomasz Adamek - boks; 6. Sławomir Szmal - piłka ręczna; 7. Piotr Małachowski - lekkoatletyka; 8. Tomasz Majewski - lekkoatletyka; 9. Anita Włodarczyk - lekkoatletyka; 10. Katarzyna Bachleda-Curuś, Katarzyna Woźniak, Luiza Złotkowska - tyżwiarstwo szybkie. Drużyną Roku wybrana została „polska husaria”, czyli żużlowi mistrzowie świata, reprezentacja Polski. Trenerem Roku został szkoleniowiec mistrzyni olimpijskiej - Justyny Kowalczyk, Aleksander Wierietielny. Superchampionami zostali nagrodzeni Karol Bielecki i Leszek Blanik. Imprezą Sportową 2010 roku wybrano Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych w Warszawie, natomiast najlepszym Organizatorem Imprez Sportowych w 2010 r. było miasto Bydgoszcz.

☺ Adam Małysz w Harrachovie uplasował się tuż za podium – na czwartym miejscu. Dzień wcześniej był jednak trzeci, a w klasyfikacji generalnej Pucharu jest czwarty.

☺ Polski debel Klaudia Jans i Alicja Rosolska w pierwszej rundzie turnieju WTA Tour na twardych kortach w Sydney (z pulą nagród 618 tys. dol.) sensacyjnie pokonał najlepszego debel ubiegłego sezonu Argentynkę Giselę Dulko i Włoszkę Flavię Pennettę 3:6, 6:4, 10:7. Po bardzo dobrym występie podczas turnieju w Brisbane, gdzie Polki dotarły do finału, Rosolska i Jans potwierdziły swoje aspiracje skoczenia do pierwszej dziesiątki rankingu WTA.

☺ Tomasz Adamek wstępnie porozumiał się z Władymirem Kliczko odnośnie walki, która miałyby odbyć się we wrześniu bieżącego roku w ringu na stadionie we Wrocławiu.

☺ Sparringi. Borussia Dortmund pokonała FC Basel 4:0 w ostatnim meczu sparingowym przed startem rundy rewanżowej Bundesligi. Jedno z trafień było dziełem Roberta Lewandowskiego. Polonia Bytom w swoim pierwszym zimowym sparingu zremisowała 0:0 w niemieckim Cottbus z miejscową Energie występującą w 2. Bundeslidze. □

Bóg Honor i Ojczyzna

7 grudnia 2010, na sali miejskiej w Carvin, odbyła się wzniosła ceremonia wręczenia medalu „Pro memoria”, dwóm zastępowym działaczom, którzy w czasie II wojny światowej ochotniczo wstąpili do wojska polskiego w Anglii, gdzie zostali wystani do Szkocji, do 2. dywizji pancernej generała Maczka.

Ochotnikami tymi byli Henryk Lenarczyk i Stanisław Hudziak. Oficjalne wręczenie medalu Zastugi, przez prezesa stowarzyszenia, Damiana Wolniewicza, było chwilą bardzo wzruszającą. Uroczystość odbyła się przy udziale polskich i francuskich pocztów sztandarowych i sztandarów z Carvin i Oignes-Ostricourt.

Mer Carvin, Filip Kemel w swym przemówieniu gratulował odznaczonym i przypomniał o polsko-francuskich więzach. Piękna i niezapomniana ceremonia zakończyła się przyjęciem. Stoły zostały pięknie ozdobione, a polskie ciasta przygotowała pani Dauchy-Lenarczyk.

„Bóg Honor i Ojczyzna” – słowa te najlepiej oddają też poświęcenie Odznaczonych dla parafii polskiej pw. św. Józefa i ich ofiarność w życiu katolickich stowarzyszeń. □

Edward Hudziak

Zmarł Stanisław Hudziak

Stanisław Hudziak, mistrant śp. Ksiądz Jana Chodury, męczennik za polskość i Wiarę, członek k.s.m.p. Seniorów i Mężów Katolickich, jego prezes przez 27 lat, zmarł 23 grudnia 2010 r.

Ostatnio udekorowany medalem „Pro memoria”, jako ochotnik w Szkocji, żołnierz 2. Dywizji pancernej gen. Maczka. Jego wiara – to przykład służący rodzinie i parafii.

Doniosła uroczystość pogrzebowa,

która odbyła się 27 grudnia 2010 r., prowadzona była przez ks. proboszcza Jerzego Zawieruchę i ks. Stanisława Jurkowskiego, wśród licznych sztandarów. To ostatnie religijne wspomnienie jego życia, życia oddanego Kościołowi i parafii św. Józefa.

Edward Hudziak odczytał wiersz pt. „A mon frère, adieu!”, przypominając jego

życiorys – poświęcenie Bogu i Matce Najświętszej, którym tak wiernie służył aż do śmierci. Medal Polskiej Misji Katolickiej, którym był udekorowany był tego potwierdzeniem, bo wiernie służył całym sobą Bogu i Ojczyźnie.

Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie i błogostaw jego rodzinie. □

Święty Tomasz z Akwinu

...ciąg dalszy ze str. 5

Tomaszowa wizja stworzonego świata to uporządkowana w harmonijny i doskonały sposób hierarchia bytów, to cała rzeczywistość. Źródłem tej harmonii jest Bóg. Jest On przyczyną sprawczą i poruszającą. Bóg – Byt samoistny, nieskończenie doskonały, wieczny, niezmienny, niematerialny, sprawia istnienie wszystkich pozostałych bytów i każdemu z nich wyznacza odpowiednie miejsce i cel istnienia.

Człowiek jest bytem łączącym rzeczywistość materialną i duchową. Wyraża się to w jego strukturze i w jego specyficznym ludzkim działaniu; człowiek jest jednością ciała i duszy. Człowiek jest osobą dzięki duszy rozumnej – obdarzonej życiem umysłowym, poznaniem i chceniem duchowym. Zajmuje on miejsce pośrodku drabiny bytów stworzonych, pomiędzy aniołami i istotami niższymi. Celem człowieka będącego imago Dei, obrazem Boga, jest wzniesienie się ku Bogu przez doskonalenie swego człowieczeństwa – doskonalenie poprzez cnoty. Naruszenie tego naturalnego ładu jest grzechem, odnosi się to również do stosunków społecznych. Ostateczny cel życia człowieka widział w szczęściu. Szczęście to poznanie Boga, który jest Najwyższym Dobrem. Bóg jest też dla człowieka ostatecznym celem i normą czynów ludzkich. Cała natura człowieka, a więc cel istnienia na ziemi jest tylko drogą do osiągnięcia doskonałości, jaką jest zbawienie.

Doktryna filozoficzna i teologiczna św. Tomasza, określana mianem tomizmu, znalazła licznych kontynuatorów. Tomizm zapoczątkowany przez jego uczniów m. in. Idziego Rzymianina, i za sprawą dominikanów, którzy działali na największych uniwersytetach europejskich (Paryż, Salamanka, Bolonia, Lowanium), stał się podstawą nauczania filozofii i teologii. Na przełomie wieków xv i xvi do upowszechnienia myśli Akwinaty przyczynili się głównie: kardynał Kajetan, komentator Summy teologicznej i Franciszek Sylvestris z Ferrary, komentator Summy filozoficznej.

W roku 1567 papież Pius V ogłosił św. Tomasza doktorem Kościoła i zalecił wykładanie jego filozofii na wszystkich katolickich uczelniach. Kolejny ważny nawrót do tomizmu nastąpił w xix wieku, kiedy papież Leon XIII ogłosił encyklikę Aeterni Patris. W Rzymie powstała Akademia św. Tomasza, zaczęto wydawać na nowo jego dzieła. Z okazji 600-lecia kanonizacji św. Tomasza z Akwinu Papież Pius XI ogłasza encyklikę Studiorum Ducem, której polskiego przekładu dokonuje o. Jacek Woroniecki OP (1878-1949).

Twórczego odczytania myśli Akwinaty dokonał Jacques Maritain oraz Etienne Gilson – francuscy filozofowie inspirowani egzystencjalizmem i personalizmem, a na terenie Polski dominikanin, o. Mieczysław Albert Krąpiec. O ile Maritain spopularyzował myśl Tomasza, Gilson odkrył jej głębię, to Krąpiec współpracując z S. Kamińskim, S. Swieżawskim, M. Kurdziatkiem, K. Wojtyłą opracował podstawowe dziedziny filozofii (dotyczące rozumienia świata, człowieka i jego działania) i sformułował współczesną jej interpretację egzystencjalną – wersję filozofii realistycznej. Filozofia realistyczna w wersji tomizmu egzystencjalnego prowadzi do poznania świata realnego (a nie wytworów naszej myśli) oraz gwarantuje realizowanie się człowieka jako bytu poznającego, który może spełnić się tylko w poznaniu prawdy, a ta zawarta jest przecież w konkretnie istniejącym bycie.

O „nieprzemijającej nowości myśli św. Tomasza z Akwinu” pisał papież Jan Paweł II w encyklice Fides et ratio. Dziś papież Benedykt XVI używa chrześcijan, którzy pracują w środowisku akademickim i kulturowym, by „potrafili wyrażać rozsądek swej wiary i dawać jej świadectwo w dialogu poddyktowanym miłością”, jako że „wiara zakłada rozum i go doskonali, rozum zaś, oświecony przez wiarę, znajduje siłę, aby wznieść się do poznania Boga i rzeczywistości duchowej”. Warto o tym pamiętać w codziennych zmaganiach we współczesnym, postmodernistycznym świecie. □

Maria Wójciewicz

ZMIŃ SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBKI
bez wychodzenia z domu. w wybranym przez Ciebie terminie
za jedyne **249 EURO**.

Umów się na spotkanie: **06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.**

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!

Tel: 06 13 56 63 68

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przejdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.

Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 20⁰⁰ do 21³⁰

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Nam się udało – Tobie też się może udać

PRZEWOZY
FRANCJA - POLSKA

www. **monika**.go3.pl
FIRMA PRZEWOZOWA

POLSKA
+48 (0) 602 258 007
+48 (0) 602 358 007

FRANCJA
06.21.12.48.55

wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

PRZEWOZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

Rozliczenia księgowe. 07 60 74 90 98

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. **01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!**

* **LUXSUS** - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. **01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50**

SOBCZYK ANNA – SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- Znajomość prawa pracy
- Wszelkie inne

Tel. **06 66 42 64 08** – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00

e-mail: **sobczykanna@yahoo.pl**

SIRET: 524 219 854 000 14

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

168-170 RUE JULIAN GRIMAU
94400 VITRY SUR SEINE

GODZINY OTWARCIA
WT.-CZ. 9H00-18H00
PT. 11H00-20H30
SOB. 8H30-16H00

STUDIO FRYZUR
Anges
01.47.26.27.77

Częstotliwości: Dziennika radiowego można słuchać codziennie o godz. 16¹⁵ na falach krótkich: **5890, 5885 i 9645 kHz**. Program wieczorny o godz. 20⁰⁰ nadawany jest na falach średnich o częstotliwościach **1530 kHz** oraz na falach krótkich o częstotliwościach **4005, 5885 i 7250, 9645 kHz**. Serwis Informacyjny transmitowany jest przez: Pierwszy Program Polskiego Radia – godz. 18⁴⁵ i Radio Maryja – godz. 16¹⁵.

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****École Privée NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris

przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia

Zajęcia wieczorne i sobotnie

20, rue Legendre, Paris 17; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -**Zapisy na nowy rok szkolny 2010/2011 w czerwcu i wrześniu
ZAJĘCIA OD 1 PAŹDZIERNIKA****☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15****COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX**

enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

STUDIUM FILOZOFICZNO-ETYCZNO-SPOŁECZNE IM. JANA PAWŁA II

organizuje

KURS JĘZYKA ANGIĘLSKIEGO

- dla początkujących w każdy wtorek w godz. 19.00-21.00
- dla zaawansowanych w każdy poniedziałek w godz. 19.00-21.00

Zajęcia odbywają się w sali przy kościele polskim przy pl. Concorde

Szczegółowe informacje i zapisy w sekretariacie Studium: 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris; tel. 01 42 60 66 58, czynny we wtorki i środy w godz. 9.00-12.30 oraz czwartki i piątki w godz. 16.00-19.00

S A R L F R A N - P O L M . A .**Sprzedaż artykułów polskich**

Dystrybucja hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

**ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał •
słodczyce • napoje • prasa • książki • filmy DVD****Regularne dostawy świeżych towarów z Polski.**Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis* Zapraszamy codziennie
w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ *przy zamówieniu minimum 50 €

230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne;

tel. 06 66 64 50 25, 09 81 11 17 39 lub 06 42 83 53 59

SARL Au Capital de 50 000 €; N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

☘ ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!**T. 06.20.03.34.85**C:\pomoc komputerowa> Naprawa komputerow klasy
PC i MAC [instalacja systemow, usuwanie wirusow,
odzyskiwanie danych...]

C:\pomoc komputerowa> Naprawa laptopow_

C:\pomoc komputerowa> Tworzenie stron www_

C:\pomoc komputerowa> Oprogramowanie dla firm
[DEVIS, FACTURES...]Aby kontynuowac naciśnij dowolny klawisz
lub zadzwoń: 01 48 07 81 70, 06 25 05 38 62**BIURO TŁUMACZEŃ****W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**☞ TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE ☜****S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

**Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe itp. we Francji i w Polsce****Un professeur de polonais** donne des cours, niveau
débutant ou avancé, à Paris et la région parisienne.
« Ceux qui veulent apprendre ma langue maternelle, je
les invite à me contacter. »**Nauczycielka z zawodu** daje lekcje z języka polskiego
dla dorosłych i dzieci. Posiadam duży staż pracy. Stosuję
sprawdzone, klasyczne metody. Pomagam w przygoto-
wywaniu do egzaminów, pisaniu prac itp.

Jolanta, tel. 06 32 55 99 95, jolantawiertel@yahoo.fr

☘ WYWÓZ GRUZU. PRZEPROWADZKI.**T. 06.78.08.65.65****Poradnia Psychologiczna****przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.****☘ Przeprowadzki, dowóz materiałów – 50 €, wywóz
gruzu – 110 €, pół kamiona – 60 €: Mercedes Sprinter (11 m³).****T. 06.18.05.04.95****GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE****Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)**

N° 4 (2395); 23. I. 2011

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Ptsarek.

Druk (Imprimerie): INDICA – 26, rue de l'Industrie – 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku 12.01.2011

Informacja o prenumeracie na stronie 22.

Za chwilę już luty, czas tak prędko ucieka!
Nie można zostać przez pozostałe 11 miesięcy bez...
Kalendarza „GK”!

Zamów nasz kalendarz jeszcze dzisiaj!

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2011 rok

Ilość egzemplarzy: ____ w cenie po **3,80 €** (z przesyłką **4,30 €**). RAZEM ____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dotychczas czek (dla „Voix Catholique”) Gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
 Tel. 01 55 35 32 28; fax: 01 55 35 32 29; e-mail: vkata@sfr.fr

**GŁOS
 KATOLICKI**

PRZYJACIELE

ZORZYŃSKI Alicja - 80 euro
 KASPRZAK Maria ST MICHEL - 80 euro
 DYMON Sophie - 70 euro
 GASPEROWICZ Henryk - 100 euro

KUCHARSKI Stanisława - 70 euro
 KONIECZNY Zygmunt - 200 euro
 BĄCZKOWSKI Marian - 70 euro
 ŚMIAROWSKI Bolesława - 80 euro
 PÓLKOTYCKI Eleonora - 100 euro
 OSIKA Adam - 80 euro
 KUREK Jean - 70 euro

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach KG

Czytelnikom, którzy w pierwszej Głos Katolicki „Prenumeratę Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

KUPON
 PRENUMERATY

**GŁOS
 KATOLICKI**
 VOIX CATHOLIQUE

Pierwsza prenumerata/Abonnement Odnowienie/Renouvellement
 Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu Katolickiego” (69,60 €)

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Głos Katolicki – Voix Catholique
 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
 Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
 w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n° 791177900

PROGRAM TV

24 - 30 stycznia 2011

PONIEDZIAŁEK 24 STYCZNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Polityka przy kawie 8²⁵ Trzy Szalone Zera – serial 8⁵⁵ Kraj się śmieje 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 11¹⁰ Kabaretożercy – teleturniej 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Czas honoru – serial 14⁰⁵ Sto tysięcy bocianów – serial 14³⁵ Taka jest prawda – czyli 45 lat Tercetu Egzotycznego 15³⁰ Przedwiośnie – serial 16³⁰ Niezwykłe historie – widowisko 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Indeks z piosenkami – II część Gali Piosenki Studenckiej 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁵⁰ Gra w miasta – teleturniej 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Miłość nad rozlewiskiem – serial 21¹⁰ Benefis 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Tomasz Lis na żywo 23³⁵ Sukces – serial 0³⁰ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 25 STYCZNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 8⁵⁵ Indeks z piosenkami – II część Gali Piosenki Studenckiej 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 11¹⁰ M jak miłość – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Egzamin z życia – serial 14⁰⁵ Polska 24 14³⁵ Program rozrywkowy 15³⁰ Tomasz Lis na żywo 16³⁰ Wideoteka dorosłego człowieka – program rozrywkowy 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Szansa na Sukces 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Dzika Polska – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Londyńczycy – serial 21⁰⁵ Kabaretowa Scena Dwójki – widowisko 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Ekstradycja II – serial 23⁴⁰ Przedwiośnie – serial 0³⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 26 STYCZNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Podróż za jeden uśmiech – serial 9⁰⁰ Szansa na Sukces 9⁵⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Wierzę pomóż niedowiarstwu memu – reportaż 10⁴⁰ Wściekłe gary – magazyn kulinarny 11¹⁰ M jak miłość – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Miłość nad rozlewiskiem – serial 14⁰⁵ Polska 24 14⁴⁰ Benefis 15³⁵ Ucieki-

nier – dokument 16³⁵ Info jazda – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ DAAB – To co najlepsze 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 19⁰⁰ Wilnoteka – magazyn 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Jak rozpętałem II wojnę światową – komedia 21³⁵ 42 KFPP Opole 2005 – recital zespołu WILKI 22⁰⁵ Polska 24 22³⁵ Uciekinier – dokument 23⁴⁰ Warto rozmawiać 0²⁵ Gra w miasta – teleturniej 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 27 STYCZNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Karino – serial 8⁵⁵ DAAB – To co najlepsze 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10⁰⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 10³⁵ Maktowicz w podróży – magazyn kulinarny 11¹⁰ Dwie strony medalu – serial 11⁴⁰ Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry – widowisko 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Londyńczycy – serial 14⁰⁵ Polska 24 14³⁰ Wilnoteka – magazyn 14⁴⁰ Kabaretowa Scena Dwójki – widowisko 15⁴⁰ Warto rozmawiać 16³⁰ Rozmówki polsko – czeskie 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Kabaretowy Klub Kanapowy – program kabaretowy 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Słownik polsko – polski 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Laskowik Malicki – widowisko 21¹⁰ Egzamin z życia – serial 22⁰⁵ Polska 24 22³⁵ Dom – serial 0⁰⁵ Info jazda – magazyn 0²⁰ S jak szpieg – Matężstwo doskonałe 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 28 STYCZNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Psie opowieści czyli ochy i fochy – dla dzieci 8⁴⁰ Buli – serial 8⁵⁵ Kabaretowy Klub Kanapowy – program kabaretowy 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10⁰⁵ Światowiec – magazyn turystyczny 10³⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 11¹⁰ Królowie śródmięscia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Janosik – serial 14⁰⁵ Polska 24 14³⁵ Ewa Dałkowska – Cyrk Wszystkich Świętych 15³⁵ Laskowik Malicki – widowisko 16³⁰ Gdzie diabeł nie może – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Kabaretożercy – teleturniej 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż

19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Wideoteka dorosłego człowieka – program rozrywkowy 20⁴⁰ Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry – widowisko 21⁰⁵ Na dobre i na złe – serial 22⁰⁵ Polska 24 22³⁵ Teraz ja – dramat 24⁰⁰ Bema pamięci żałobny rapsod 0²⁰ Maktowicz w podróży – magazyn kulinarny 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 29 STYCZNIA

6⁰⁰ Złotopolscy(5) – telenowela 8¹⁵ Ranczo pod Zieloną Siódemką – serial 8⁵⁰ Dzika Polska – serial 9²⁰ Rycerze i rabusie – serial 10⁰⁵ Info jazda – magazyn 10²⁵ Polska 24 10⁵⁵ Czterdziestolatek – serial 12⁰⁰ DAAB – To co najlepsze 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Wściekłe gary – magazyn kulinarny 14⁴⁰ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 15⁰⁰ Dwie strony medalu – serial 15³⁵ Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry – widowisko 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ M jak miłość – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Czas honoru – serial 21⁰⁰ III Festiwal Kultury im Marka Grechuty – Koncert 22⁰⁰ Ga ga Chwała bohaterom – film 23³⁰ Program rozrywkowy 0²⁵ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 30 STYCZNIA

6³⁵ Plebania(5) – telenowela 8³⁰ Szkoła na Słonecznej – serial 9⁰⁰ Ziarno 9³⁰ Rycerze i rabusie – serial 10¹⁵ Flesz historii – reportaż 10³⁵ Słownik polsko – polski 11⁰⁵ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 11²⁰ S jak szpieg – Człowiek cień 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Msza św. – kościół św. Maksymiliana we Wrocławiu 14¹⁵ Kraj się śmieje 15²⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 15⁴⁵ Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry – widowisko 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁵ Gra w miasta – teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ M jak miłość – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Janosik – serial 21⁰⁵ Niezwykłe historie – widowisko 21⁴⁰ Szansa na Sukces 22³⁵ Królowa Bona – serial 23⁴⁰ Zmowa z zegarem – koncert Andrzeja Sikorowskiego 0²⁰ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości □

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

24 stycznia
św. Franciszka Salezego
 patrona mediów

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
 7,50€

BEZ SATYSFACJI
 100%
 WRAZ Z WYKONANĄ KARTĄ

Punkty sprzedaży:
 Kioski supermarketów,
 taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

RCS Paris 0448 227 203

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
 Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
 Un service du Groupe
IRADIUM

* 0.014€/min (19.00-08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00-19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
 ** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com